

คู่มือกฎหมายสำหรับผู้ประกอบการ SME ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้างชุด และโฮมสเตย์

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คู่มือกฎหมาย
สำหรับผู้ประกอบการ SME
ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คำนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการมีบทบาทต่อเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลจำนวนสถานประกอบการและจำนวนการจ้างงานของ SME ในธุรกิจบริการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2562 ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เมื่อพิจารณาเฉพาะธุรกิจหลักของธุรกิจบริการท่องเที่ยว คือ โรงแรม ร้านอาหาร และธุรกิจนำเที่ยว พบว่า สถานประกอบการ SME ในอันดับที่ 2 คือ ธุรกิจที่พักแรมและการบริการด้านอาหาร จำนวน 366,562 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.81 ของจำนวนสถานประกอบการ SME ทั้งหมด ขณะที่การจ้างงานของ SME ในธุรกิจที่พักแรมและการบริการด้านอาหารมีจำนวน 1,304,415 คน คิดเป็นร้อยละ 10.82 ของการจ้างงานทั้งหมดของ SME นอกจากนี้ธุรกิจโรงแรม (โรงแรม รีสอร์ท และเกสต์เฮ้าส์) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจภาคการท่องเที่ยว มีส่วนในผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (Accommodation and food service activities) ปี พ.ศ. 2562 เป็นมูลค่า 1.03 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1 ของ GDP ทั้งประเทศ

สสว. ได้เห็นถึงความสำคัญของธุรกิจโรงแรม โดยได้ให้การส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจากการศึกษาพบว่า ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของผู้ประกอบการ SME โรงแรม คือ ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ ส่งผลให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ในขณะที่บางส่วนกระทำความผิดกฎหมายจากการไม่รู้กฎหมาย ส่งผลให้ลดโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังนั้น สสว. จึงได้จัดทำคู่มือกฎหมายสำหรับผู้ประกอบการ SME ในสาขาธุรกิจโรงแรมฉบับนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการโรงแรมได้เรียนรู้กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ โดยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการ SME ด้านการท่องเที่ยวของไทย

โดยที่พระราชบัญญัติโรงแรม ได้กำหนดนิยาม โรงแรมว่าหมายถึง สถานที่พัก ที่มีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว กฎหมายก็ได้กล่าวถึง รีสอร์ท หอพัก และโฮมสเตย์ ดังนั้น ไม่ว่าจะเรียกชื่อสถานพักแรมว่าอย่างไร หากเข้า องค์ประกอบข้างต้นจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม ดังนั้นคู่มือกฎหมาย สำหรับผู้ประกอบการ SME ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท หอพัก และโฮมสเตย์ ฉบับนี้ จึงมิได้กล่าวแยกเป็นรายละเอียดดังกล่าว

เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรมมีเป็นจำนวนมากและมีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น ผู้ประกอบการ SME จึงควรใช้คู่มือนี้สำหรับ การเรียนรู้เบื้องต้น และควรศึกษากฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ในรายละเอียด และเป็นปัจจุบันเพิ่มเติมจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (<https://www.krisdika.go.th>)

สสว. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ SME ในธุรกิจโรงแรมในการดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายต่อไป

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
มิถุนายน 2564

สารบัญ

1. นโยบายและแผนของภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการ SME
ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์ 1
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท
ห้องชุดและโฮมสเตย์
3. การประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ 10
 - 3.1 การจัดตั้งธุรกิจ 11
 - 3.2 การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม 16
 - 3.3 การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม 30
4. การบริหารจัดการโรงแรม 51
5. การส่งเสริมสถานที่พักอื่นที่ไม่เป็นโรงแรม (โฮมสเตย์) 62
6. การคุ้มครองแรงงาน 65
7. การชำระภาษี 76

1.

นโยบายและแผนของภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการ SME ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2564) กำหนดให้ “อุตสาหกรรมท่องเที่ยว” หมายความว่า อุตสาหกรรมที่จัดให้มีหรือให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักรโดยมีค่าตอบแทน และหมายความรวมถึง

- (1) ธุรกิจนำเที่ยว
- (2) ธุรกิจโรงแรมนักท่องเที่ยว
- (3) ธุรกิจภัตตาคาร สถานบริการและสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว
- (4) ธุรกิจการขายของที่ระลึกหรือสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว
- (5) ธุรกิจการกีฬาสำหรับนักท่องเที่ยว
- (6) การดำเนินงานนิทรรศการ งานแสดง งานออกร้าน การโฆษณาเผยแพร่ หรือการดำเนินงานอื่นใดโดยมีความมุ่งหมายเพื่อชักนำหรือส่งเสริมให้มีการเดินทางท่องเที่ยว

ดังนั้น ธุรกิจโรงแรมจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งในปี 2562 ก่อนเกิดการระบาดของโรคโควิด-19 อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยมีรายได้สูงถึง 3 ล้านล้านบาท ประกอบด้วยรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 2 ล้านล้านบาท จากการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติประมาณ 40 ล้านคน และรายได้จากการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศของคนไทย อีกประมาณ 1 ล้านล้านบาท จากการเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยกว่า 180 ล้านคน-ครั้ง ส่งผลให้อุตสาหกรรมธุรกิจโรงแรมเติบโตอย่างมาก โดยธุรกิจโรงแรมมีรายได้จากนักท่องเที่ยวในประเทศและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในปี 2562 สูงถึง 5 แสนล้านบาท ส่งผลให้มีการขยายการลงทุนของโรงแรมอย่างมากทั้งในจังหวัดที่เป็นเมืองหลักด้านการท่องเที่ยวและเมืองรองด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2563 ประเทศไทยมีสถานพักแรมประเภทโรงแรม รีสอร์ท และเกสต์เฮาส์ ประมาณ 2.5 หมื่นแห่ง มีคนทำงาน ประมาณ 253,771 คน โดยผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมส่วนใหญ่เป็น SME

จากการที่ธุรกิจโรงแรมเป็นองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนั้นในการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจด้านโรงแรม จึงมักจะถูกกล่าวรวมไว้ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยเฉพาะแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) ได้กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลกที่เติบโตอย่างมีดุลยภาพบนพื้นฐานความเป็นไทยเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และกระจายรายได้สู่ประชาชนทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้รวมถึง การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างความสมดุลให้กับการท่องเที่ยวไทย ผ่านการตลาดเฉพาะกลุ่ม การส่งเสริมวิถีไทยและการสร้างความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว ด้วยการเสริมสร้างภาพลักษณ์คุณภาพและความปลอดภัยให้กับประเทศไทยและการบูรณาการการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยมีการส่งเสริมการค้ากับดูแลการพัฒนาและบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง เช่น กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรม กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ น้ำเสีย รถนำเที่ยว รถแท็กซี่ เป็นต้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีนโยบายกระจายการท่องเที่ยวจากเมืองหลักสู่เมืองรองหรือจังหวัดที่จำนวนนักท่องเที่ยวยังน้อย โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) (www.boi.go.th, 2564) ได้มีการปรับเงื่อนไขให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวที่ต้องการกระตุ้นให้เกิดการกระจายรายได้ และการท่องเที่ยวไปสู่เมืองรอง โดยเน้นการสร้างคุณภาพและมาตรฐานของโรงแรมเพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักนานขึ้น และมีการใช้จ่ายในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยปรับขอบข่ายพื้นที่ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี จากเดิมซึ่งให้เฉพาะกรณีลงทุนในพื้นที่ 20 จังหวัดที่มีรายได้ต่อหัวต่ำขยายเป็น กรณีลงทุนในพื้นที่เมืองรอง 55 จังหวัดตามยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว ทั้งนี้ สำหรับโครงการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ 22 จังหวัดที่ไม่ได้ประกาศเป็นเมืองรอง จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากรเท่านั้น นอกจากนี้ ยังได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การให้การส่งเสริมกิจการโรงแรมในทุกจังหวัด โดยจะต้องมีจำนวนห้องตั้งแต่ 100 ห้องขึ้นไป และต้องมีเงินลงทุนต่อห้องไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) แต่หากเป็นโรงแรมที่มีจำนวนห้องไม่ถึง 100 ห้อง จะต้องต้องมีเงินลงทุนรวมไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาห้องพักที่มีคุณภาพและมาตรฐานที่ดีสำหรับผู้ประกอบการ SME ได้มีการผ่อนปรนเงื่อนไข โดยกำหนดจำนวนห้องพักและเงินลงทุนต่อห้องน้อยกว่าเดิม คือ ต้องมีจำนวนห้องพัก 50 - 99 ห้อง และมีเงินลงทุนต่อห้องไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท

นอกจากนี้ กรมการท่องเที่ยว ยังได้ส่งเสริมให้โรงแรมจัดทำมาตรฐาน มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม ระดับ 5 ดาว มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ประเภทโรงแรม ระดับ 1 - 4 ดาว และมาตรฐานที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (กรมการท่องเที่ยว, 2564) เพื่อให้ผู้ประกอบการ SME ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เข้าสู่มาตรฐาน ตลอดจนได้ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานในการท่องเที่ยวไทยให้แก่สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวทั่วประเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้จัดทำมาตรฐานยกระดับที่พักเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทย มอบเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโรงแรม (Thailand Hotel Standard 2021-2023) โดยพิจารณามาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว คำนึงถึงปัจจัยหลักดังนี้ คือ 1) สภาพทางกายภาพ อาทิ สภาพแวดล้อม ที่ตั้ง 2) การก่อสร้าง อาทิ โครงสร้างทางกายภาพของโรงแรม ระบบภายในโรงแรม การเลือกใช้วัสดุ ระบบความปลอดภัย 3) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้เข้าพักและผู้มาใช้บริการ อาทิ ปริมาณของใช้ที่จัดให้ อุปกรณ์ตกแต่ง 4) คุณภาพการบริการและการรักษาคุณภาพ อาทิ บุคลิกภาพพนักงาน คุณภาพการบริการ และ 5) การบำรุงรักษาโรงแรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ด้านความปลอดภัยและสุขอนามัย เป็นต้น และมีการมอบรางวัลให้กับโรงแรมรวม จำนวน 98 แห่ง เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2563 เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมอุตสาหกรรมโรงแรมให้เข้มแข็งและยั่งยืน

สถานการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศหลังจากมีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ภาครัฐการท่องเที่ยวของประเทศไทยหยุดนิ่งมาตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น สายการบิน สถานพักแรม บริษัททัวร์ บริษัทเช่ารถ เรือสำราญ มัคคุเทศก์ พิพิธภัณฑ์ แหล่งช้อปปิ้ง ร้านอาหาร เป็นต้น ได้รับผลกระทบอย่างมาก ภาครัฐมีมาตรการช่วยเหลือโรงแรมในหลายส่วน (การเงินการธนาคาร, 2564) ได้แก่ มาตรการเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ผู้ประกอบการ คือ มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (soft loan) ซึ่งได้มีการปรับเงื่อนไขระยะเวลาการขอรับสินเชื่อจนถึงกลางปี 2564 การขยายวงเงินขอสินเชื่อ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและเล็ก ตลอดจนมาตรการการขยายระยะเวลาการพักชำระหนี้ (Debt Holidays) ซึ่งขยายระยะเวลามาถึงปี 2564 ที่ครอบคลุมในทุกกลุ่มผู้ประกอบการทั้งขนาดกลางและเล็ก ตลอดจนผู้ประกอบการรายใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีในส่วนของมาตรการการแบ่งเบาภาระรายจ่ายผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม คือ มาตรการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมโรงแรมปีละ 40 บาทต่อห้องพักตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2565 รวมถึงมาตรการกระตุ้นตลาดท่องเที่ยวในประเทศ ได้แก่ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน สนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านที่พัก ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว รวมถึงสนับสนุนค่าโดยสารเครื่องบินส่วนหนึ่ง เป็นต้น

2.

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุดและโฮมสเตย์

การประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์ในประเทศไทย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ คือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ที่มีกฎหมายในลำดับรองลงมา ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ได้กล่าวในรูปของกฎกระทรวง ประกาศ และคำสั่ง นอกจากนี้ ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอีกหลายฉบับ ตั้งแต่ การจัดตั้งธุรกิจ การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม การบริหารจัดการ รวมถึงการชำระภาษี ซึ่งจากการรวบรวมพบว่ามีกฎหมายและกฎหมายลำดับรองที่สำคัญ ๆ ดังสรุปในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 รายชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์

กระบวนการประกอบธุรกิจโรงแรม	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานกำกับดูแล
การจัดตั้งธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 / ประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2553 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ - พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงพาณิชย์ - กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กรมการปกครอง

ตารางที่ 1 รายชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ท่องชุด และโฮมสเตย์ (ต่อ)

กระบวนการประกอบธุรกิจโรงแรม	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานกำกับดูแล
การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562 - พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 - พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 - พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงมหาดไทย - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงสาธารณสุข - กรมอนามัย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมควบคุมมลพิษ - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
การบริหารจัดการ	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 - ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงมหาดไทย - กรมการปกครอง - กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 1 รายชื่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์ (ต่อ)

กระบวนกรประกอบธุรกิจโรงแรม	กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	หน่วยงานกำกับดูแล
การบริหารจัดการ (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 - พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 - พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงแรงงาน - กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานประกันสังคม - กระทรวงแรงงาน - สำนักงานประกันสังคม
การขำระภาษี	<ul style="list-style-type: none"> - ประมวลรัษฎากร - พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 - พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการคลัง - กรมสรรพากร - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการคลัง - กระทรวงมหาดไทย

3. การประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์

ในการประกอบธุรกิจโรงแรม เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดตั้งธุรกิจ การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม การจ้างแรงงาน รวมถึงการชำระภาษี ซึ่งในแต่ละขั้นตอนที่กล่าวถึงข้างต้นจะมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ดังนั้น คู่มือการประกอบธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้องชุด และโฮมสเตย์ ฉบับนี้ จึงไม่ได้มุ่งเน้นการแสดงรายละเอียดทั้งหมดของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญ ๆ ของกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับกฎหมายและกฎระเบียบสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต ผู้ประกอบการจึงควรศึกษากฎหมายและกฎระเบียบเพิ่มเติมซึ่งมีการรวบรวมไว้ที่เว็บไซต์ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (<https://www.krisdika.go.th>) หรือปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 การจัดตั้งธุรกิจ

ในการทำธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจประเภทใด ผู้ประกอบการจะต้องตัดสินใจก่อนว่าจะดำเนินธุรกิจในรูปแบบใด ซึ่งจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลักษณะของธุรกิจ ความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ เงินทุน โอกาสทางธุรกิจ เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ไม่เป็นนิติบุคคล และนิติบุคคล ธุรกิจที่ไม่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ธุรกิจในรูปแบบบุคคลธรรมดา และห้างหุ้นส่วนสามัญ ส่วนนิติบุคคล แบ่งออกได้หลายประเภท ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด องค์การธุรกิจจัดตั้งหรือจดทะเบียนภายใต้กฎหมายเฉพาะ (รูปที่ 1) ซึ่งการจัดตั้งในแต่ละรูปแบบจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และเมื่อจัดตั้งแล้ว ก็จะมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย (ดังรูปที่ 2)

รูปที่ 1 รูปแบบองค์กรธุรกิจ

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (www.dbd.go.th)

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญของธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ

รายละเอียด	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัท
จำนวนผู้เริ่มก่อตั้ง	1 คน	2 คนขึ้นไป	2 คนขึ้นไป	2 คนขึ้นไป (มีหุ้นส่วน 2 ประเภท จำกัด และ ไม่จำกัด)	3 คนขึ้นไป
ผู้บริหารงาน	เจ้าของ	หุ้นส่วนทั้งหมด	หุ้นส่วนผู้จัดการ	หุ้นส่วนผู้จัดการ	กรรมการ
ผลกำไรขาดทุน	ไม่ต้องแบ่งใคร	แบ่งกันระหว่างหุ้นส่วน	แบ่งกันระหว่างหุ้นส่วน	แบ่งกันระหว่างหุ้นส่วน	จ่ายเป็นเงินปันผลตามจำนวนหุ้นที่ถือ
ความรับผิดชอบต่อหนี้สินของกิจการ	เจ้าของรับผิดชอบไม่จำกัดจำนวน	หุ้นส่วนแต่ละคนรับผิดชอบไม่จำกัดจำนวน	หุ้นส่วนแต่ละคนรับผิดชอบไม่จำกัดจำนวน	จำกัดเฉพาะหุ้นส่วนที่จำกัดความรับผิดชอบ	ผู้ถือหุ้นทุกคนรับผิดชอบจำกัด
การจดทะเบียน	จดทะเบียนพาณิชย์ (ถ้าเข้าข่ายพรบ. ทะเบียนพาณิชย์)	จดทะเบียนพาณิชย์ (ถ้าเข้าข่ายพรบ. ทะเบียนพาณิชย์)	จดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	จดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วน	จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท
ภาระหน้าที่เกี่ยวกับบัญชี	บางกิจการต้องทำรายงานรายรับรายจ่าย	บางกิจการต้องทำรายงานรายรับรายจ่าย	ทำบัญชีส่งงบการเงิน เก็บรักษาบัญชี	ทำบัญชีส่งงบการเงิน เก็บรักษาบัญชี	ทำบัญชี ส่งงบการเงินทำสมุดทะเบียนหุ้น จัดประชุมสามัญและวิสามัญผู้ถือหุ้น

ตารางที่ 2 สรุปสาระสำคัญของธุรกิจในรูปแบบต่าง ๆ (ต่อ)

รายละเอียด	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	บริษัท
ผู้ทำบัญชี (ตามพรบ.การบัญชี)	ไม่จำเป็น ต้องมี	ไม่จำเป็น ต้องมี	ต้องมี	ต้องมี	ต้องมี
ผู้ตรวจสอบบัญชี	ไม่จำเป็น ต้องมี	ไม่จำเป็น ต้องมี	ต้องมี	ต้องมี	ต้องมี
การเสียภาษี	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.90,94)	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภงด.90,94)	ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภงด.50,51)	ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภงด.50,51)	ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ภงด.50,51)
ความน่าเชื่อถือต่อบุคคลภายนอก	น้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างมาก	มาก

ที่มา : <https://smegrowforward.com/>

ในกรณีจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคล ผู้ประกอบการจะต้องดำเนินการยื่นขอจดทะเบียนต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้าตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

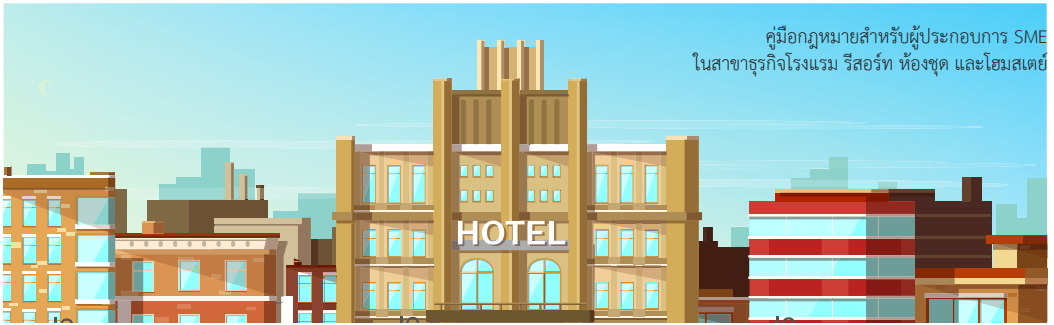
นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ และนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่มาตั้งสำนักงานสาขาในประเทศไทยที่ประกอบพาณิชย์กิจการทำโรงแรม ทุกท้องที่ที่ตราอาณาจักรต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ยกเว้นผู้ประกอบการที่เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (มาตรา 4 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการพาณิชย์ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2563)

พาณิชย์กิจใดที่จะต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์ภายใน 30 วันนับแต่วันที่เริ่มประกอบพาณิชย์กิจนั้น โดยจดทะเบียนพาณิชย์ ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ที่ตั้งสำนักงานใหญ่

กรณีที่มีการเปลี่ยนชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจ เลิกประกอบพาณิชย์กิจบางส่วนหรือเพิ่มใหม่ เพิ่มหรือลดเงินทุน ย้ายสำนักงานใหญ่ เปลี่ยนผู้จัดการ เปลี่ยนที่อยู่ของเจ้าของหรือผู้จัดการ ย้าย เลิก หรือเพิ่มสาขา แก้ไขเพิ่มเติมผู้เป็นหุ้นส่วน เงินลงทุน และจำนวนเงินลงทุน เป็นต้น รวมทั้งการเลิกประกอบพาณิชย์กิจโดยเหตุใด ๆ ก็ตาม ต้องยื่นคำขอจดทะเบียน ณ สำนักงานทะเบียนพาณิชย์แห่งท้องที่ภายใน 30 วัน

เมื่อได้รับใบทะเบียนพาณิชย์แล้วผู้ประกอบการ มีหน้าที่ต้องแสดงใบทะเบียนพาณิชย์ หรือใบแทนใบทะเบียนพาณิชย์ไว้ ณ สำนักงานในที่เปิดเผยที่เห็นได้ง่าย (มาตรา 14 พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499) จัดให้มีป้ายชื่อที่ใช้ในการประกอบพาณิชย์กิจไว้ที่หน้าสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขาโดยเปิดเผยภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้จดทะเบียน โดยป้ายชื่อให้เขียนเป็นอักษรไทย อ่านได้ง่าย และชัดเจน และอาจมีอักษรต่างประเทศด้วยก็ได้ (มาตรา 15 พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499)

ผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ไม่จดทะเบียน แสดงรายการเท็จ หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์สอบสวน ไม่ยอมให้ถ้อยคำ หรือไม่ยอมให้นายทะเบียนพาณิชย์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท และกรณีไม่จดทะเบียนอันเป็นความผิดต่อเนื่องจะปรับอีกวันละไม่เกิน 100 บาท ส่วนผู้ประกอบการพาณิชย์กิจที่ถูกต้องใบทะเบียนพาณิชย์แล้ว ยังฝ่าฝืนประกอบพาณิชย์กิจต่อไป มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา 21 พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499)

3.2 การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

การประกอบธุรกิจโรงแรมนั้น มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องคือ พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 และมีกฎหมายในระดับรองลงมาได้แก่ กฎกระทรวง จำนวน 7 ฉบับ ประกาศ จำนวน 20 ฉบับ และคำสั่ง จำนวน 5 ฉบับ ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในคู่มือฉบับนี้จะสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ทราบถึงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษารายละเอียดต่อไป ซึ่งสามารถศึกษาจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

1. ความหมายของ “โรงแรม”

“โรงแรม” ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 หมายถึง สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน ทั้งนี้ ไม่รวมถึง

- 1) สถานที่พักที่จัดตั้งเพื่อให้บริการที่พักชั่วคราว ซึ่งดำเนินการโดยส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือเพื่อการกุศลหรือการศึกษา ทั้งนี้ โดยมีใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้ มาแบ่งปันกัน
- 2) สถานที่พักที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการที่พักอาศัยโดยคิดค่าบริการ เป็นรายเดือนขึ้นไปเท่านั้น (ถ้ากรณีคิดค่าบริการต่ำกว่ารายเดือน เช่น รายสัปดาห์ รายวัน รายชั่วโมง หรือคิดค่าบริการปนกันทั้งรายเดือนและต่ำกว่ารายเดือน ก็จะถือว่าเป็นโรงแรมที่ต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมาย)

3) สถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่ง กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2553 กำหนดให้สถานที่พักที่มีจำนวนห้องพักในอาคารเดียวกันหรือหลายอาคารรวมกันไม่เกิน 4 ห้อง และมีจำนวนผู้พักรวมกันทั้งหมดไม่เกิน 20 คน ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการที่พักรั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริมและได้แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด ไม่เป็นโรงแรมตามนิยามความหมายที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

หากผู้ประกอบการจัดตั้งสถานที่พักโดยมีวัตถุประสงค์ในทางธุรกิจ เพื่อให้บริการที่พักรั่วคราว และไม่เข้าเงื่อนไขข้อยกเว้นดังกล่าวข้างต้น จะถูกจัดเป็นโรงแรมทั้งสิ้น ดังนั้น ไม่ว่าจะเรียกชื่อสถานพักแรมว่าอย่างไร หากเข้าองค์ประกอบข้างต้นจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม ส่วนห้องชุดเพื่อให้เช่าระยะสั้น เช่น รายวัน รายสัปดาห์ เป็นการให้บริการสถานที่พักในลักษณะโรงแรมจึงไม่อาจทำได้ตามกฎหมาย เนื่องด้วยพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 กำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจต้องได้รับใบอนุญาตจึงจะประกอบธุรกิจโรงแรมได้ และไม่ได้เข้าเงื่อนไขตามกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ข้อ 1 ประกอบกับในการก่อสร้างอาคารชุด หน่วยงานท้องถิ่นจะอนุญาตให้ก่อสร้างเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย หากเจ้าของห้องพังก้นำไปให้เช่ารายวันที่มีลักษณะเหมือนโรงแรมเป็นเชิงพาณิชย์ จึงถือว่าเป็นการใช้อาคารผิดประเภทมีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 32 ประกอบมาตรา 65 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกิน 10,000 บาท ตลอดระยะเวลาที่ยังฝ่าฝืนจนกว่าจะได้ปฏิบัติถูกต้อง

2. การแบ่งประเภทโรงแรม

กฎกระทรวง เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ได้กำหนดประเภท หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมทุกประเภท และของแต่ละประเภทไว้ ดังนี้

ประเภทของโรงแรม แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

ประเภท 1 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก

ประเภท 2 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก และห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหาร หรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร

ประเภท 3 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก ห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหาร หรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร หรือสถาน บริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการหรือ ห้องประชุมสัมมนา

ประเภท 4 หมายถึง โรงแรมที่ให้บริการห้องพัก และห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหาร หรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร สถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วย สถานบริการ และห้องประชุมสัมมนา

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมทุกประเภท

ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมทั้ง 4 ประเภทจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังนี้

- (1) สถานที่ตั้งของโรงแรม ต้องมีลักษณะข้อ 3 กฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2553 คือ ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยของผู้เข้าพัก มีการคมนาคมสะดวก และปลอดภัย เส้นทางเข้าออกโรงแรมที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านการจราจร มีการแบ่งสถานที่ให้ชัดเจน ในกรณีที่มีการใช้พื้นที่ประกอบธุรกิจโรงแรมในอาคารเดียวกันกับการประกอบกิจการอื่น โดยไม่ให้การประกอบกิจการอื่นส่งผลกระทบต่อประกอบธุรกิจโรงแรม และไม่ตั้งอยู่ในบริเวณหรือใกล้เคียงกับโบราณสถาน ศาสนสถานหรือสถานอันเป็นที่เคารพในทางศาสนา จะทำให้ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

(2) บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

โรงแรมต้องจัดให้มีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2553 สำหรับผู้พักอย่างน้อย ได้แก่ สถานที่ลงทะเบียนผู้พัก โทรศัพท์หรือระบบการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกโรงแรม การปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง ระบบรักษาความปลอดภัยอย่างทั่วถึงตลอด 24 ชั่วโมง จัดให้มีห้องน้ำและห้องส้วมในส่วนที่เป็นบริการสาธารณะแยกระหว่างชายหญิง และต้องรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

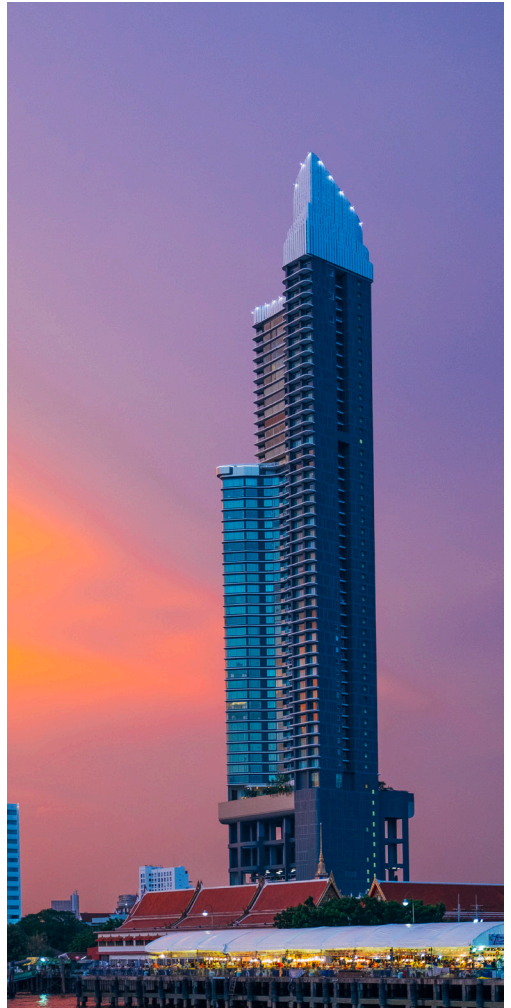
นอกจากนี้ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของห้องพักต้องไม่ให้มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายหรือมุ่งหมายให้เหมือนหรือคล้ายกับศาสนสถานหรือสถานที่อันเป็นที่เคารพทางศาสนา ต้องมีเลขประจำห้องพักกำกับไว้ทุกห้องเป็นตัวเลขอารบิกแสดงไว้บริเวณด้านหน้าห้องพัก ประตูห้องพักต้องมีช่องหรือวิธีการอื่นที่สามารถมองจากภายในสู่ภายนอกห้องพักได้ และมีกลอนหรืออุปกรณ์อื่นที่สามารถล็อกจากภายในห้องพักทุกห้อง และสถานที่จอดรถของโรงแรมที่อยู่ติดกับห้องพักต้องไม่มีลักษณะมิดชิดและต้องสามารถมองเห็นรถที่จอดได้ตลอดเวลา

(3) ลักษณะอาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรม

อาคารโรงแรมที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารใช้บังคับ ต้องมีหลักฐานแสดงว่าได้รับอนุญาตให้ใช้อาคารเป็นโรงแรมหรือมีใบรับรองการตรวจสอบสภาพตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ตามกฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2553

สำหรับอาคารโรงแรมที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่ไม่มีกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารใช้บังคับ ต้องมีใบรับรองการตรวจสอบสภาพอาคารว่ามีความมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย โดยผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และผ่านการตรวจพิจารณาจากนายทะเบียนว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ การรักษาความสะอาด การจัดแสงสว่างอย่างเพียงพอ การจัดระบบระบายน้ำ ระบบบำบัดน้ำเสียและระบบระบายอากาศที่ถูกต้องลักษณะ อาคารโรงแรมต้องมีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงที่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลาและสามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) อาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแแถว ตึกแแถว บ้านแแถว บ้านเดี่ยวหรือบ้านแแฝดที่มีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น ต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือตามชนิดและขนาดที่เหมาะสมกับสภาพของอาคารและวัสดุภายใน จำนวนคูหาละ 1 เครื่อง
- (2) อาคารอื่นนอกจากอาคารดังกล่าวต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือในแต่ละชั้น จำนวน 1 เครื่อง ต่อพื้นที่อาคารไม่เกิน 1,000 ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน 45 เมตร แต่ไม่น้อยกว่า ชั้นละ 1 เครื่อง
- (3) การติดตั้งเครื่องดับเพลิง ต้องติดตั้งในส่วนบนสุดของตัวเครื่องสูงจากระดับพื้นอาคารไม่เกิน 1.5 เมตร และต้องติดตั้งไว้ในที่ที่สามารถมองเห็นและอ่านคำแนะนำการใช้ได้โดยสะดวก

นอกจากนี้อาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมต้องมีการติดตั้งระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ด้วย โดยถ้าเป็นอาคารที่มีลักษณะเป็นห้องแแถว ตึกแแถว บ้านแแถว บ้านเดี่ยวหรือบ้านแแฝดที่มีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ติดตั้งอยู่ในอาคารอย่างน้อยคูหาละ 1 เครื่อง แต่ถ้าอาคารดังกล่าวมีความสูงเกิน 2 ชั้น ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ติดตั้งอยู่ในภายในอาคารอย่างน้อย 1 เครื่องทุกชั้นและทุกคูหา ส่วนอาคารอื่นที่นอกเหนือดังกล่าวที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นในอาคารหลังเดียวกันเกิน 2,000 ตารางเมตร ต้องมีระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ทุกชั้น ตลอดจนมีการจัดช่องทางเดินภายในอาคารทางหนีไฟหรือบันไดหนีไฟตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร รวมทั้งต้องมีระบบจ่ายพลังงานไฟฟ้าสำรองสำหรับกรณีฉุกเฉินด้วย

ส่วนบ่อเกรอะและบ่อซึมของส้วมของอาคารสำหรับใช้เป็นโรงแรมต้องอยู่ห่างจากแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 เมตร เว้นแต่กรณีที่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และมีขนาดที่เหมาะสม

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมแต่ละประเภท

ในการประกอบธุรกิจโรงแรม นอกจากจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมทุกประเภท ตามที่กล่าวในหัวข้อก่อนหน้านี้แล้ว โรงแรมแต่ละประเภทจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข สำหรับโรงแรมแต่ละประเภทด้วย ดังนี้

- (1) โรงแรมประเภทที่ให้บริการห้องพัก หรือให้บริการห้องพักอาหาร ในประเภท 1 และ ประเภท 2 ต้องมี พื้นที่ใช้สอยของห้องพักแต่ละห้องต้องมีไม่น้อยกว่า 8 ตารางเมตร ไม่รวมห้องน้ำ ห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและระเบียบห้องพัก
- (2) โรงแรมที่มีบริการอย่างอื่นนอกจากห้องพักและอาหาร ในประเภท 3 และ ประเภท 4 ต้องมีพื้นที่ใช้สอยของห้องพักแต่ละห้องต้องมีไม่น้อยกว่า 14 ตารางเมตร ไม่รวมห้องน้ำ ห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอย่างเพียงพอและระเบียบห้องพัก

กรณีที่มีโรงแรมมีห้องพักไม่เกิน 80 ห้อง ห้ามมีสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ยกเว้นโรงแรมที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เพื่อการอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ และโรงแรมที่ตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่การอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ หรือโรงแรมที่ตั้งในท้องถิ่นอนุญาตให้ตั้งสถานบริการ ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546

3. คุณสมบัติของผู้ขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

พระราชบัญญัติโรงแรมกำหนดให้ผู้ขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต และไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตโดยเหตุอื่นที่มีสาเหตุในกรณีของการต้องคำพิพากษาข้างต้น แต่เวลาได้ผ่านมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

นอกจากนี้ ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วน หรือนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม รวมทั้งต้องไม่เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต

4. กระบวนการยื่นคำขอของผู้ประกอบการโรงแรม

ในการประกอบธุรกิจโรงแรม ผู้ประกอบการ SME จะต้องยื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมต่อนายทะเบียนตามสถานที่ที่กำหนด โดยกฎหมายได้กำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาการขอใบอนุญาต และการออกใบอนุญาต หลักเกณฑ์และวิธีการขอโอนและการอนุญาตให้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงประเภทของโรงแรม เพิ่มหรือลดจำนวนห้องพักหรือเปลี่ยนชื่อโรงแรม หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งพักใช้ใบอนุญาต และ หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาการแจ้งเลิกกิจการธุรกิจโรงแรม ไว้ดังนี้

1) หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาการขอใบอนุญาต และการออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรม

อายุใบอนุญาต 5 ปี ยื่นขอได้ที่

- สำนักงานสอบสวนและนิติกร กรมการปกครอง
- ที่ทำการปกครองอำเภอหรือที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอท้องที่ที่โรงแรมตั้งอยู่

นายทะเบียนจะพิจารณาไม่อนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรมในกรณีตามข้อ 4 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรม ได้แก่ กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมเป็นคนต่างด้าวที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอาคารหรือสถานที่ตั้งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและอาคารที่ใช้เป็นที่ตั้งโรงแรม หรือไม่มีสิทธิครอบครองหรือไม่มีสิทธิใช้ประโยชน์จากที่ดินและอาคารดังกล่าว

อาคารมีการก่อสร้างไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรืออื่น ๆ ที่เป็นเหตุสำคัญปรากฏชัดเจนว่าไม่สมควรประกอบธุรกิจโรงแรม

2) หลักเกณฑ์และวิธีการขอโอนและการอนุญาตให้รับโอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรมที่ต้องการจะขอโอนใบอนุญาตต้องยื่นคำขอโอน/รับโอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่โรงแรมตั้งอยู่ เมื่อนายทะเบียนรับเรื่องและตรวจสอบหลักฐานแล้วเห็นว่าหลักฐานถูกต้องและครบถ้วนแล้ว จึงออกใบอนุญาตฉบับใหม่ให้แก่ผู้รับโอน แต่ถ้ากรณีเห็นว่าไม่สมควรได้รับการอนุญาตก็จะแจ้งให้ผู้ขอโอนทราบ ซึ่งผู้ขอโอนสามารถโต้แย้งได้ก่อนออกคำสั่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

3) หลักเกณฑ์และวิธีการขอโอนและการอนุญาตในกรณีผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมถึงแก่ความตาย

กรณีผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมถึงแก่ความตาย ผู้จัดการมรดกหรือทายาทที่ต้องการดำเนินธุรกิจต่อจากผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมที่ถึงแก่ความตาย ยื่นคำขอ/แจ้งความประสงค์ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่โรงแรมตั้งอยู่ ภายใน 180 วัน พร้อมเอกสารหลักฐาน ได้แก่ ใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม หลักฐานแสดงความเป็นทายาทหรือผู้จัดการมรดกของผู้ตายหรือการรับมรดกแทนที่ เอกสารหลักฐานอื่น ๆ เช่น หนังสือหลักฐานแสดงกรณีมีการสละมรดก หรือได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความ

4) หลักเกณฑ์และวิธีการเปลี่ยนแปลงประเภทของโรงแรม เพิ่มหรือลดจำนวนห้องพักหรือเปลี่ยนชื่อโรงแรม

กรณีที่เจ้าของ ผู้ประกอบการ หรือผู้จัดการโรงแรม ต้องการเปลี่ยนแปลงประเภทของโรงแรม เพิ่มหรือลดจำนวนห้องพักหรือเปลี่ยนชื่อโรงแรมให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่ที่โรงแรมตั้งอยู่ พร้อมเอกสารหลักฐานได้ที่สำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง กรุงเทพมหานคร และที่ทำการปกครองอำเภอ หรือที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอท้องที่ที่โรงแรมตั้งอยู่

5) หลักเกณฑ์และวิธีการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

ในการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรม ต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่โรงแรมตั้งอยู่ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะหมดอายุพร้อมสำเนาใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

6) หลักเกณฑ์และวิธีการสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม หรือผู้จัดการไม่ระงับการกระทำหรือดำเนินการแก้ไขตามคำสั่งของนายทะเบียน ตามมาตรา 40 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 เมื่อนายทะเบียนได้มีหนังสือแจ้งให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดไม่เกิน 30 วัน แต่ไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ครั้งที่ 1 มีกำหนด 10 วัน และครั้งต่อไปครั้งละ 15 วัน

7) หลักเกณฑ์และวิธีการในการพิจารณาการแจ้งเลิกกิจการธุรกิจโรงแรม

ในกรณีเลิกกิจการธุรกิจโรงแรม ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมต้องยื่นคำขอและแจ้งความประสงค์ ต่อนายทะเบียนท้องถิ่นที่โรงแรมตั้งอยู่ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนเลิกกิจการ พร้อมใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม

3.3 การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม

การก่อสร้างอาคารและสถานที่สำหรับกิจการโรงแรม ต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 ที่กำหนดสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมและประเภทของโรงแรม หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมทุกประเภท หลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับโรงแรมแต่ละประเภท ที่ระบุถึงอาคารและสถานที่ตั้งสำหรับกิจการโรงแรม และกฎหมายกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2553 ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดยกเว้นสถานที่พักประเภทใดบ้างไม่ให้เป็นโรงแรมตามกฎหมาย นอกจากนี้กฎหมายดังกล่าว ยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดลักษณะอาคารที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม ได้แก่

1. พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กฎกระทรวงมหาดไทยเพื่อใช้บังคับผังเมืองรวมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562 ได้แบ่งการใช้ที่ดินออกเป็น 10 ประเภท ซึ่งการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการก่อสร้างโรงแรมไม่สามารถกระทำได้ใน 5 ประเภทของที่ดิน ได้แก่ ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม (สีเขียว) ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา (สีเขียวมะกอก) ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา (สีเทาอ่อน) ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (สีน้ำเงิน) และที่ดินประเภทโครงการคมนาคมและขนส่ง (สีชมพู) ส่วนที่ดินที่สามารถนำมาใช้ก่อสร้างโรงแรมได้ ได้แก่ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่น (สีเหลือง) ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง (สีส้ม) ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก (สีแดง) ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า (สีม่วง) และที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการ และการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (สีเขียวอ่อน)

2. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้การก่อสร้าง ดัดแปลง รั้วถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคารต้องได้รับใบอนุญาต จากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่คณะกรรมการควบคุมอาคารกำหนดพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐาน ได้แก่ ผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร ผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคาร ผู้ควบคุมงาน แผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน และรายการคำนวณของอาคารที่จะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรั้วถอน รวมทั้งหนังสือรับรองของบุคคลซึ่งรับรองว่าตนเป็นผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคาร หนังสือแสดงการให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหนังสือรับรองจากผู้แจ้งพร้อมเอกสารการแสดงความคิดเห็นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแก่บุคคลที่อยู่บริเวณข้างเคียงเกี่ยวกับการก่อสร้าง ดัดแปลงหรือการดำเนินโครงการหรือกิจการ

ในกรณีอาคารที่จะก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนเป็นอาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ หรืออาคารตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้รับผิดชอบงานออกแบบอาคารต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมระดับวุฒิสถาปนิก ตามกฎหมายว่าด้วยสถาปนิก และผู้รับผิดชอบงานออกแบบและคำนวณอาคารต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับวุฒิวิศวกร ตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

การรื้อถอนอาคารที่มีส่วนสูงเกิน 15 เมตรซึ่งอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าความสูงของอาคาร หรืออาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่า 2 เมตร ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เมื่อได้รับใบอนุญาตผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารให้เป็นไปตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดไว้ในใบอนุญาต หรือให้ผิดไปจากที่ได้แจ้งไว้ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้

ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารที่เป็น การฝ่าฝืน ให้ถือว่าเป็นการกระทำของผู้ควบคุมงาน เว้นแต่ผู้ควบคุมงานจะพิสูจน์ได้ว่าเป็นการกระทำของผู้อื่นซึ่งผู้ควบคุมงานได้มีหนังสือแจ้งข้อทักท้วงการกระทำดังกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร และผู้ดำเนินการทราบแล้วแต่บุคคลดังกล่าวไม่ยอมปฏิบัติตามมาตรา 31 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เจ้าของอาคาร ผู้ครอบครองอาคาร หรือผู้ดำเนินการ สำหรับอาคารชนิดหรือประเภทตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 8 (16) มาตรา 32 ตรี พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ต้องจัดให้มีการประกันภัยความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของบุคคลภายนอกตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และจำนวนเงินเอาประกันภัยที่รัฐมนตรีกำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ต้องมีพื้นที่หรือสิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่พักจอดรถ ที่กั๊บลรกด และทางเข้าออกของรกด ดัดแปลงหรือใช้ หรือยินยอมให้บุคคลอื่นดัดแปลงหรือใช้ที่จอดรถ ที่กั๊บลรกด และทางเข้าออกของรกดนั้นเพื่อการอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ข้อห้ามดังกล่าวให้ถือเป็นภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์นั้นโดยตรงตราที่อาคารนั้นยังมีอยู่ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีการโอนที่จอดรถ ที่กั๊บลรกด และทางเข้าออกของรกดนั้นต่อไปยังบุคคลอื่นหรือไม่ก็ตาม มาตรา 34 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้ มาตรา 57 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กำหนดว่า ภายใน 45 วันนับแต่วันที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตเพลิงไหม้ ในกรณีที่มีการประกาศปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ และมีการประกาศใช้บังคับแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ในราชกิจจานุเบกษา ห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารในเขตตามแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ให้ผิดไปจากที่กำหนดในแผนผังนั้น และให้พนักงานท้องถิ่นเริ่มต้นดำเนินการปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ตามประกาศใช้บังคับแผนผังปรับปรุงเขตเพลิงไหม้ภายใน 2 ปีนับแต่วันใช้บังคับประกาศดังกล่าว

ลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม

กฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2559 และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบธุรกิจโรงแรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้อาคารที่มีอยู่แล้วสามารถปรับปรุงแก้ไขให้มีลักษณะหรือมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารตามที่กฎหมายกำหนด และสามารถขออนุญาตเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารเพื่อประกอบธุรกิจโรงแรมได้ โดยอาคารที่จะตัดแปลงหรืออาคารที่จะเปลี่ยนการนำมาประกอบธุรกิจโรงแรมต้องมีที่ว่างของอาคารไม่น้อยกว่า 10 ใน 100 ส่วนของพื้นที่ชั้นใดชั้นหนึ่งที่มากที่สุดของอาคาร

สำหรับอาคารไม่เกิน 2 ชั้นที่มีจำนวนห้องพักในอาคารหลังเดียวกันไม่เกิน 10 ห้อง ต้องมีช่องทางเดินในอาคารกว้างไม่น้อยกว่า 1 เมตร มีบันไดกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร และต้องมีระยะห่างตามแนวทางเดินไม่เกิน 40 เมตร จากจุดที่ไกลสุดบนพื้นชั้นนั้น สามารถรับน้ำหนักบรรทุกทุกโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150 กิโลกรัมต่อตารางเมตร และมีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือหรือเครื่องดับเพลิงยกหัวตามประเภท ขนาด และสมรรถนะตามมาตรฐานเครื่องดับเพลิง ไม่น้อยกว่าชั้นละ 1 เครื่อง

ส่วนอาคารที่ไม่ใช่อาคารดังกล่าวข้างต้น ที่มีจำนวนห้องพักในชั้นเดียวกันไม่เกิน 20 ห้อง ต้องมีช่องทางเดินในอาคารมีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.20 เมตร และรับน้ำหนักได้ ต้องไม่ต่ำกว่า 200 กิโลกรัมต่อตารางเมตร ส่วนอาคารที่มีจำนวนห้องพักในชั้นเดียวกันเกินกว่า 20 ห้อง ต้องมีช่องทางเดินในอาคารมีความกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร และพื้นต้องรับน้ำหนักได้ไม่ต่ำกว่า 200 กิโลกรัมต่อตารางเมตรเช่นกัน

สำหรับอาคาร 3 ชั้นที่มีเสา คาน พื้น บันได โครงหลังคา หรือผนังของอาคารที่ทำด้วยวัสดุไม่ทนไฟต้องติดตั้งระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัยเพิ่มเติมทุกชั้น รวมทั้งติดตั้งระบบสัญญาณเตือนเพลิงไหม้ ระบบไฟส่องสว่างสำรอง ป้ายบอกชั้นและป้ายบอกทางหนีไฟ ที่ด้านในและด้านนอกของประตูหนีไฟและเครื่องดับเพลิงแบบมือถือหนึ่งเครื่องต่อพื้นที่อาคารไม่เกิน 200 ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน 30 เมตร แต่ไม่น้อยกว่าชั้นละ 2 เครื่อง

นอกจากนี้ สำหรับอาคารตั้งแต่ 4 ชั้นขึ้นไปต้องมีเสา คาน พื้น บันได โครงหลังคา และผนังของอาคารที่ทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟ และต้องมีบันไดหนีไฟที่ไม่ใช่บันไดในแนวตั้งซึ่งสามารถลำเลียงบุคคลทั้งหมดในอาคารออกนอกอาคารได้ภายใน 1 ชั่วโมง มีบันไดหนีไฟภายในอาคารต้องมีผนังทุกด้านโดยรอบที่ทำด้วยวัสดุทนไฟได้ไม่น้อยกว่า 30 นาที ต้องมีทางเดินไปยังบันไดหนีไฟโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง และความลาดชันของบันไดน้อยกว่า 60 องศา

คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2564 ให้การประกอบธุรกิจโรงแรมที่ให้บริการเฉพาะห้องพัก และโรงแรมที่ให้บริการห้องพักและห้องอาหาร หรือสถานที่สำหรับบริการอาหารหรือสถานที่สำหรับประกอบอาหาร ได้รับยกเว้นการใช้บังคับกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ดัดแปลง รั้วถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคาร แต่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมดังกล่าวต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบถึงการฝ่าฝืนและดำเนินการปรับปรุงระบบความปลอดภัยด้านอัคคีภัยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 47 และติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ 1 เครื่อง ต่อพื้นที่อาคารไม่เกิน 200 ตารางเมตร ทุกระยะไม่เกิน 30 เมตร แต่ไม่น้อยกว่าชั้นละ 2 เครื่อง ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

กฎหมายฉบับนี้กำหนดการควบคุมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยให้ถูกต้องตามสุขอนามัยที่ดี สุขลักษณะของอาคารที่ผู้เป็นเจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองต้องปฏิบัติ กรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง และควบคุมการเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งวางหลักเกณฑ์สำหรับผู้ดำเนินการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (รวมกรณีของธุรกิจโรงแรม) ปฏิบัติ รวมถึงหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติสำหรับสถานที่การจำหน่ายอาหาร โดยมีสาระสำคัญดังนี้

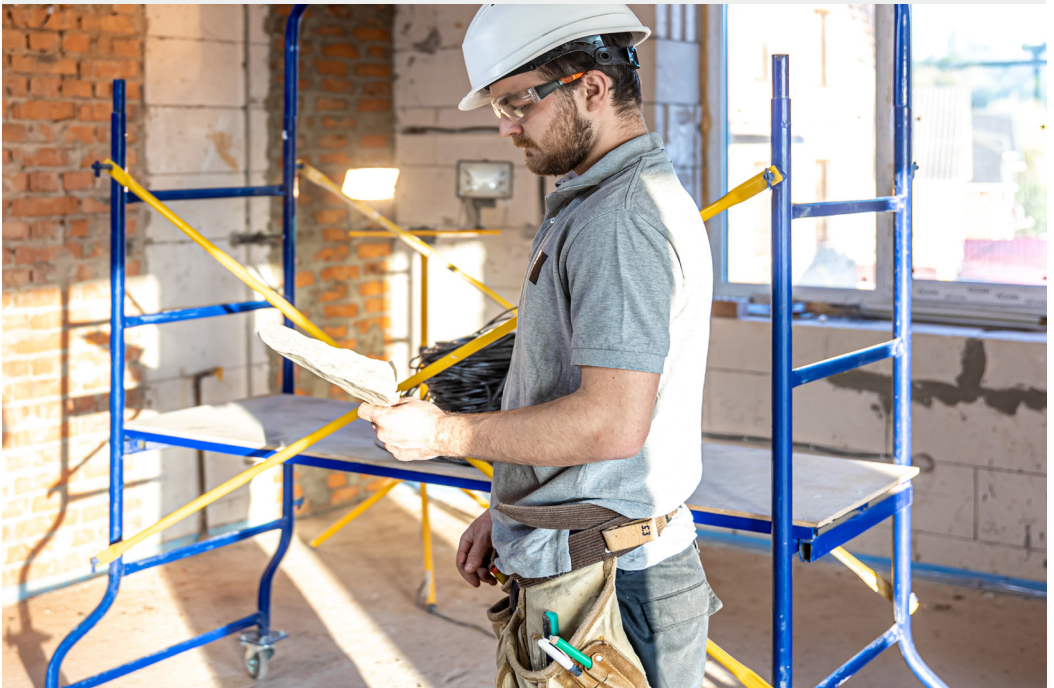
การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้การเก็บ ขน หรือกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นโดย มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการดำเนินการ และห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการรับทำการ เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทน ด้วยการคิดค่าบริการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นราชการส่วนท้องถิ่น มีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย นอกจากนี้ในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้ กำหนดให้มีที่รองรับ สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่นที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

สุขลักษณะของอาคาร

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดให้เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร สำหรับอาคารที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือมีสภาพกรงรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัย หรืออาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใด ๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัยเสียใหม่ภายในเวลาที่กำหนดให้ ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้ โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งมีอำนาจกำหนดจำนวนคนต่อจำนวนพื้นที่ของอาคารที่ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป ซึ่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 6/2538 เรื่อง กำหนดให้อาคารที่พักอาศัยที่มีคนอยู่เกินกว่า 1 คนต่อพื้นที่ 3 ตารางเมตรถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป

การก่อให้เกิดเหตุรำคาญ
เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่ง
ให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือ
เกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจ
ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องระงับ
หรือป้องกันเหตุรำคาญภายใน
เวลาอันสมควร ซึ่งถ้าไม่ดำเนินการ
ดังกล่าวเจ้าพนักงานท้องถิ่น
จะเป็นผู้ดำเนินการแทน โดยคิด
ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับบุคคลซึ่ง
เป็นต้นเหตุหรือที่เกี่ยวข้อง

กรณีทีถือว่เป็นเหตุรำคาญ ได้แก่

- การปล่อยให้แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่
อื่นใดซึ่งอยู่ใน ทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้ง
สิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น หรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์
พาหะนำโรค
- การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่่อมหรือ
อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
- อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ
การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการ
ควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียง
- การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ
ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่่อมหรือ
อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์ รวมทั้งการจัดการสัตว์ที่พบในที่หรือทางสาธารณะที่ไม่มีเจ้าของมารับคืน และที่มีเจ้าของมารับคืนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลตามจำนวนที่จ่ายจริงของทางราชการ

กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

กฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2560 กำหนดให้สถานประกอบกิจการต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานมลพิษทางเสียง มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางแสง มลพิษทางความร้อน และมลพิษทางความสั่นสะเทือนตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระทรวงสาธารณสุข ได้ออกประกาศกำหนด กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. 2558 ได้แก่ การประกอบกิจการโรงแรม สถานที่พักที่มีใช้โรงแรมที่จัดไว้เพื่อให้บริการพักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใดโดยมีค่าตอบแทน การประกอบกิจการสปา (เว้นแต่เป็นการให้บริการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ) การประกอบกิจการอาบอบ นวด การประกอบกิจการนวดเพื่อสุขภาพ การประกอบกิจการสถานที่อาบน้ำ อบไอน้ำ หรืออบสมุนไพร การประกอบกิจการโรงมหรสพ การประกอบกิจการสระว่ายน้ำ การประกอบกิจการการเล่นสเก็ต หรือโรลเลอร์เบลด หรือการเล่นอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน การประกอบกิจการเสริมสวย หรือแต่งผม (เว้นแต่กิจการที่อยู่ในบังคับตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือตามกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ) การประกอบกิจการสถานที่ออกกำลังกาย การประกอบกิจการสวนสนุก โบว์ลิง หรือตู้เกม การประกอบกิจการให้บริการคอมพิวเตอร์ และการประกอบกิจการสนามกอล์ฟหรือสนามฝึกซ้อมกอล์ฟ

สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่เสิร์ฟอาหาร ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจโรงแรม ได้แก่

- (1) การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารในอาคารหรือพื้นที่ใด ซึ่งมีพื้นที่เกิน 200 ตารางเมตรและมีใช่เป็นการขายของในตลาด ต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น แต่ถ้าสถานที่ดังกล่าวมีพื้นที่ไม่เกิน 200 ตารางเมตร ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพื่อขอรับหนังสือรับรองการแจ้งก่อนการดำเนินการ
- (2) การจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสถานที่เสิร์ฟอาหารที่ได้รับใบอนุญาต หรือหนังสือรับรองการแจ้ง และผู้จำหน่าย ทำ ประกอบ ประุง เก็บหรือเสิร์ฟอาหารใน สถานที่จำหน่ายอาหาร หรือสถานที่เสิร์ฟอาหาร ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน ใบอนุญาตหรือ หนังสือรับรองการแจ้ง

กฎกระทรวงสุลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561 ได้กำหนดสุลักษณะทั้งของสถานที่จำหน่ายอาหาร สุลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปรุง การเก็บรักษา และการจำหน่ายอาหาร สุลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ และสุลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร โดยอาหารที่อยู่ในกฎกระทรวงหมายความครอบคลุมถึงอาหารสด อาหารแห้ง อาหารประเภทปรุงสำเร็จ เครื่องปรุงรส และวัตถุเจือปนสถานที่จำหน่ายอาหาร พ.ศ. 2561) ดังนี้

- (1) สถานที่จำหน่ายอาหารต้องมีการจัดการเกี่ยวกับสถานที่และบริเวณที่ใช้ทำ ประกอบหรือปรุงอาหาร จำหน่ายอาหาร และบริโภคอาหาร ได้แก่ พื้นที่ ประกอบหรือปรุงอาหารต้องสะอาด แข็งแรง มีการระบายอากาศและแสงสว่างเพียงพอ มีที่ล้างมือและอุปกรณ์สำหรับล้างมือที่ถูสุลักษณะ มีการจัดการเกี่ยวกับส้วมที่มีสภาพดี สะอาด และมีจำนวนเพียงพอ มีการจัดการเกี่ยวกับมูลฝอย และน้ำเสียที่ดี และมีมาตรการในการป้องกันสัตว์ แมลงนำโรค และสัตว์เลื้อยตามหลักวิชาการ รวมทั้งมีเครื่องมือสำหรับป้องกันอัคคีภัยจากการใช้เชื้อเพลิงในการทำ ประกอบ หรือปรุงอาหาร
- (2) สุลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปรุง การเก็บรักษา และการจำหน่ายอาหาร ต้องมีการจัดการเกี่ยวกับอาหารสด อาหารแห้ง อาหารปรุงสำเร็จที่ดี เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งการเก็บรักษา และการป้องกันการปนเปื้อน มีการจัดการเกี่ยวกับน้ำดื่มหรือเครื่องดื่ม โดยเก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทที่มีมาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร มีการจัดการสารเคมี สารทำความสะอาด วัตถุพิษหรือวัตถุที่อาจเป็นอันตรายต่ออาหารโดยติดฉลากและป้ายให้เห็นชัดเจน พร้อมทั้งมีคำแนะนำและคำแนะนำเมื่อเกิดอุบัติเหตุจากสารดังกล่าว และมีการจัดการก๊าซหุงต้ม โดยไม่ใช่เป็นเชื้อเพลิงในการทำ ประกอบ หรือปรุงอาหารบนโต๊ะที่รับประทานอาหารในสถานที่จำหน่ายอาหาร

- (3) สุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ โดยใช้ภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทำจากวัสดุที่ปลอดภัย เหมาะสมกับอาหารแต่ละประเภท มีการปกปิดหรือป้องกันการปนเปื้อนที่เหมาะสมจัดให้มีชั้นกลาง และต้องเก็บในที่ที่สามารถป้องกันสัตว์และแมลงนำโรคได้ ตู้เย็น ตู้แช่ หรืออุปกรณ์เก็บรักษาคุณภาพอาหารด้วยความเย็นอื่น ๆ รวมถึงตู้อบ เตาย่าง เตาไมโครเวฟ อุปกรณ์ประกอบหรือปรุงอาหารด้วยความร้อนอื่น ๆ หรืออุปกรณ์เตรียมอาหารที่ต้องสะอาด มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย สภาพดี และไม่ชำรุด
- (4) สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร ต้องมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นโรคติดต่อหรือพาหะนำโรคติดต่อ โรคผิวหนังที่น่ารังเกียจ หรือโรคอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อบัญญัติท้องถิ่น และต้องผ่านการอบรม ทั้งต้องรักษาความสะอาดของร่างกาย สวมใส่เสื้อผ้าและอุปกรณ์ป้องกันที่สะอาดและสามารถป้องกันการปนเปื้อนสู่อาหารได้ และไม่กระทำการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดการปนเปื้อนต่ออาหารหรือก่อให้เกิดโรค

สุขลักษณะของสถานที่จำหน่ายอาหาร

สถานที่จำหน่ายอาหารที่เกี่ยวข้องกับสถานที่และบริเวณที่ใช้ทำประกอบหรือปรุงอาหาร จำหน่าย และบริโภคอาหาร

สุขลักษณะของอาหาร กรรมวิธีการทำ ประกอบ หรือปรุง การเก็บรักษา และการจำหน่ายอาหาร

สุขลักษณะของภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่น ๆ

สุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ประกอบกิจการและผู้สัมผัสอาหาร

4. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุม และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กำหนดมาตรการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษโดยมีที่เกี่วข้องกับผู้ประกอบการกับผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม ดังนี้

การจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่จะทำการก่อสร้างหรือดำเนินการในพื้นที่เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ที่อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้ส่วนเสียอื่นใดของประชาชนหรือชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผู้ที่ต้องจัดทำรายงาน คือ เจ้าของโครงการหรือกิจการหรือการดำเนินการ รวมถึงผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุด ทั้งนี้ การออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตร การให้อาชญาบัตร และอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องได้รับการอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐก่อนกระทำการใด ๆ

หน้าที่ของผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษ

ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ต้องดำเนินการให้ได้ตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับควบคุมการระบายนํ้าทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการติดตั้งหรือจัดให้มีระบบ ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย สำหรับการควบคุม กำจัด ลด หรือขจัดมลพิษซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด จัดให้มีการก่อสร้าง ติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

- ในกรณีที่ทางราชการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตนไปทำการบำบัด และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ และห้ามมิให้ผู้รับจ้างเป็นผู้ควบคุม หรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

● ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวม และไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษได้ตามที่จำเป็น โดยวิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหมายความรวมถึงการเก็บรวบรวม การขนส่ง หรือการจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียด้วยวิธีการใด ๆ ที่เหมาะสม ไปทำการบำบัด หรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขตอื่น หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียซึ่งรับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิดดำเนินการรับจ้างให้บริการในเขตควบคุมมลพิษหรือ เขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราว

- ผู้ที่มีหน้าที่ต้องจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียอย่างอื่น รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุที่จำเป็นสำหรับแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น หรือผู้รับจ้างให้บริการซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ สามารถขออนุญาตนำผู้ชำนาญการ หรือผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ติดตั้ง ควบคุม หรือดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย รวมทั้งขอยกเว้นภาษีเงินได้ของบุคคลนั้นที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ควบคุมในราชอาณาจักรด้วย
- กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิด หรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่น หรือของรัฐเสียหายด้วยประการใด ๆ นั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าจะการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย รวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงในการขจัดมลพิษที่เกิดขึ้นนั้นด้วย นอกจากนั้น อาจต้องได้รับการลงโทษ ที่มีโทษตั้งแต่จำคุกไม่เกิน 1 เดือน ไปจนถึงไม่เกิน 5 ปี ปรับไม่เกิน 5,000 บาท จนถึงปรับไม่เกิน 1 ล้านบาท

4. การบริหารจัดการโรงแรม

ภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารจัดการโรงแรมไว้ ดังนี้

1. จัดให้มีผู้จัดการทำหน้าที่บริหารจัดการโรงแรม โดย

- 1.1 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมจัดให้มีผู้จัดการคนหนึ่งเป็นผู้มีหน้าที่จัดการโรงแรม โดยผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและผู้จัดการในโรงแรมหนึ่ง ๆ จะเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้ ทั้งนี้ การแต่งตั้งผู้จัดการโรงแรมจะต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด
- 1.2 ผู้จัดการโรงแรมจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 33 ดังนี้
 - (1) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
 - (2) เป็นผู้ได้รับวุฒิปับตร หรือมีประสบการณ์ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด หรือมีหนังสือรับรองว่าได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาการบริหารจัดการโรงแรมตามหลักสูตรที่คณะกรรมการรับรอง

ทั้งนี้

- ประกาศกำหนดวุฒิบัตรหรือประสบการณ์ของผู้จัดการโรงแรม และคุณสมบัติผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาการบริหารจัดการโรงแรม กำหนดให้ ผู้จัดการโรงแรมต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และเคยมีประสบการณ์ทำงานในโรงแรม ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป รวมทั้งได้รับใบรับแจ้งการเป็นผู้จัดการโรงแรม และผู้เข้ารับการอบรมวิชาการบริหารจัดการโรงแรม ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ไม่ติดสุรา ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก และไม่เคยถูกเพิกถอนใบรับแจ้งเป็นผู้จัดการ
- ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์การรับรองหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาการบริหารจัดการโรงแรม ประกอบด้วย 5 หมวด ได้แก่ หมวดการบริหารงานโรงแรม หมวดกฎหมาย ข้อกำหนด และระเบียบต่าง ๆ หมวดการบัญชีและการเงิน หมวดการตลาด และการขาย และหมวดการบริหารงานบุคคล 12 หัวข้อ ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นในการบริหารโรงแรม มาตรฐานโรงแรมไทย การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตและการบริหารความเสี่ยง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงแรม การบริหารความปลอดภัย และการจัดการสิ่งแวดล้อม การบริหารบัญชีและการเงิน การจัดการและควบคุมต้นทุน การบริหารการตลาดและการขาย การอ่านรายงานการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารโรงแรม การบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล การบริหารวัฒนธรรมข้ามชาติ และวิสัยทัศน์ภาวะผู้นำและจริยธรรมของผู้บริหาร รวมระยะเวลาอบรม 60 ชั่วโมง โดยสถาบันการศึกษาที่ได้มีการประกาศรับรองหลักสูตรในปี พ.ศ. 2555 ได้แก่ มูลนิธิมาตรฐานโรงแรมไทย และในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

- (3) ไม่เป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ติดยาเสพติดให้โทษ หรือเป็นโรคติดต่อที่คณะกรรมการกำหนด
- (4) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ
- (5) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวล กฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก หรือความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี
- (7) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบรับแจ้งเป็นผู้จัดการ หรือเคยถูกเพิกถอน ใบรับแจ้งเป็นผู้จัดการ โดยเหตุอื่นซึ่งมิใช่เหตุตามข้อ 2.6 แต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี

- 1.3 ถ้าผู้แจ้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว นายทะเบียนจะออกใบรับแจ้งตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดเพื่อเป็นหลักฐานการแจ้งให้แก่ผู้นั้นภายในวันที่ได้รับแจ้งและให้ผู้แจ้งเริ่มต้นเป็นผู้จัดการได้ตั้งแต่วันที่ได้รับใบรับแจ้ง แต่ถ่ากรณีที่นายทะเบียนตรวจพบในภายหลังว่า ผู้แจ้งได้แจ้งข้อมูลหรือยื่นเอกสารไว้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วนตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ นายทะเบียนมีอำนาจ สั่งให้ผู้แจ้งมาดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือครบถ้วนภายใน 7 วันนับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว
- 1.4 ในกรณีที่ผู้จัดการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เกิน 7 วัน ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมหรือบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 33 เป็นผู้จัดการแทนได้ไม่เกิน 90 วัน และบุคคลดังกล่าวต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบ ภายใน 3 วันนับแต่วันที่เข้าดำเนินการแทน
- 1.5 ในกรณีที่ผู้จัดการพ้นจากหน้าที่ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจ โรงแรมแต่งตั้งบุคคลคนหนึ่งเป็นผู้จัดการแทน และให้ผู้จัดการที่ได้รับแต่งตั้งนั้นแจ้งให้นายทะเบียนทราบ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้นั้นได้เคยแจ้งการเป็นผู้จัดการไว้แล้ว ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้จัดการให้นายทะเบียนทราบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม้อาจแต่งตั้งผู้จัดการได้ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ผู้จัดการเดิมพ้นจากหน้าที่ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมหรือบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 33 เป็นผู้จัดการแทนได้ไม่เกิน 90 วัน และบุคคลดังกล่าวต้องแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนทราบภายใน 3 วันนับแต่วันที่เข้าดำเนินการแทน รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้จัดการแทนดังกล่าวมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้จัดการ

- 1.6 ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมและผู้จัดการมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้
- (1) จัดให้มีป้ายชื่อโรงแรมตามมาตรา 20 ติดไว้หน้าโรงแรม
 - (2) จัดให้มีการแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในโรงแรม
 - (3) จัดให้มีเลขที่ประจำห้องพักติดไว้ที่หน้าห้องพักทุกห้อง
 - (4) จัดให้มีเอกสารแสดงอัตราค่าที่พักไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในโรงแรม
 - (5) จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟไว้ในแต่ละชั้นของโรงแรมและห้องพักทุกห้อง และป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในแต่ละชั้นของโรงแรม
 - (6) จัดให้มีเอกสารแสดงข้อจำกัดความรับผิดชอบตามมาตรา 675 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติติดตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนดไว้ในโรงแรมและห้องพักทุกห้อง
 - (7) ดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะและอนามัยของโรงแรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุข

- (8) ดูแลรักษาสภาพของโรงแรมให้มีความมั่นคง แข็งแรง และระบบการป้องกันอัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- (9) ดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (10) ดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับผู้พักในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย หรือเกิดอันตรายใด ๆ ขึ้นในโรงแรม

ทั้งนี้ การดำเนินการใดที่ผู้จัดการต้องได้รับอนุมัติจากผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม หากผู้จัดการมีหนังสือขออนุมัติแล้วผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมเพิกเฉยหรือไม่ดำเนินการผู้จัดการไม่ต้องรับผิดชอบ

1.7 นอกจากหน้าที่ร่วมกันกับผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม ผู้จัดการยังมีหน้าที่อื่น ๆ ได้แก่

- (1) ต้องจัดให้มีการบันทึกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้พักและจำนวนผู้พัก ในแต่ละห้องลงในบัตรทะเบียนผู้พักในทันทีที่มีการเข้าพัก โดยให้ผู้พักคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อในบัตรทะเบียนผู้พัก หากผู้พักมีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์และเข้าพักตามลำพัง ให้ผู้จัดการหรือผู้แทนลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย และนำไปบันทึกลงในทะเบียนผู้พักให้แล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมงหลังจากมีการลงทะเบียนเข้าพัก ถ้ารายการซึ่งจะต้องบันทึกลงในทะเบียนผู้พักตามวรรคหนึ่งซ้ำกับรายการวันก่อนให้บันทึกรายการดังกล่าวว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ การบันทึกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้เข้าพักลงในบัตรทะเบียนผู้พัก และทะเบียนผู้พักต้องบันทึกทุกรายการให้ครบถ้วน ห้ามมิให้ปล่อยช่องว่างไว้โดยไม่มีเหตุผลสมควร
- (2) ต้องเก็บรักษาบัตรทะเบียนผู้พักและทะเบียนผู้พักไว้เป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี และต้องให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้ บัตรทะเบียนผู้พักและทะเบียนผู้พักให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
- (3) ต้องส่งสำเนาทะเบียนผู้พักในแต่ละวันไปให้นายทะเบียนทุกสัปดาห์ แล้วให้นายทะเบียนทำใบรับมอบให้ไว้เป็นสำคัญ หากโรงแรมโดยอยู่ห่างไกล หรือไม่สามารถส่งได้ตามกำหนดดังกล่าว ให้นายทะเบียนพิจารณากำหนดระยะเวลาส่งสำเนาดังกล่าวแล้วแจ้งให้ผู้จัดการทราบ และ ในกรณีที่ทะเบียนผู้พักที่เก็บรักษาไว้ในโรงแรมสูญหาย หรือ ถูกทำลาย ผู้จัดการต้องดำเนินการขอคัดลอกสำเนาทะเบียนผู้พักนั้นจากนายทะเบียนมาเก็บรักษาไว้แทน ทั้งนี้ ผู้จัดการโรงแรมสามารถส่งสำเนาทะเบียนผู้พักในแต่ละวันด้วยตนเอง หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้ผู้อื่นเป็นผู้นำส่งส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือส่งทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ในกรณีที่ผู้จัดการโรงแรมเป็นผู้ขึ้นทะเบียนไว้กับนายทะเบียน และได้รับมอบรหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่านจากนายทะเบียนเท่านั้น

(4) ต้องดูแลไม่ให้บุคคลใดหลบซ่อน หรือมั่วสุมในเขตโรงแรมในลักษณะอันควรเชื่อว่า จะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง หรือจะมีการกระทำความผิดอาญาขึ้นในโรงแรม ทั้งนี้ ต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ทราบโดยทันที ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีหรือได้มีการหลบซ่อนหรือมั่วสุมหรือการกระทำความผิดอาญาขึ้นในโรงแรม

(5) อาจปฏิเสธไม่รับบุคคลที่ประสงค์ จะเข้าพักในโรงแรมได้ในกรณี

- มีเหตุอันควรสงสัยได้ว่าบุคคลนั้นจะไปหลบซ่อน มั่วสุม หรือกระทำการใด อันเป็นความผิดอาญาขึ้นในโรงแรม หรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้พักอื่น ในโรงแรม
- มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นไม่สามารถจ่ายค่าห้องพักได้
- มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นเป็นโรคติดต่ออันตรายหรือโรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ ซึ่งกรณีที่ผู้จัดการรับบุคคลนั้นเข้าพักจะต้องแจ้ง ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ตามกฎหมายว่าด้วย โรคติดต่อทราบด้วย
- มีเหตุอันสมควรประการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

2. การคุ้มครองความเสียหายของผู้พัก ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมต้องบริหารจัดการเกี่ยวกับความเสียหายของผู้พัก ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือโฮเต็ล หรือสถานที่อื่นทำนองเช่นว่านั้น จะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายหรือบุบสลายอย่างไร้ ใด ๆ อันเกิดแก่ทรัพย์สิน ซึ่งคนเดินทาง หรือแขกอาศัยหากได้พามา (มาตรา 674)

2.2 ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมต้องรับผิดชอบในการที่ทรัพย์สินของคนเดินทางหรือแขกอาศัยสูญหาย หรือบุบสลายไปอย่างไร้ ใด ๆ แม้ถึงว่าความสูญหายหรือบุบสลายนั้นจะเกิดขึ้นเพราะผู้คนไปมาเข้าออก ณ โรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้น ก็คงต้องรับผิดชอบ ซึ่งถ้าความรับผิดชอบนี้เกี่ยวกับเงินทอง ธนบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ใบหุ้ น ใบหุ้ นกุ้ ประทวนสินค้าอัญมณี หรือของมีค่าอื่น ๆ ให้จำกัดไว้เพียง 5,000 บาท เว้นแต่จะได้ฝากของมีค่าเช่นนี้ไว้แก่ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม และได้บอกราคาแห่งของนั้นชัดแจ้ง ที่ไม่ต้องรับผิดชอบความสูญหายหรือบุบสลาย อันเกิดแต่เหตุสุดวิสัยหรือแต่สภาพแห่งทรัพย์สินนั้น หรือแต่ความผิดของคนเดินทางหรือแขกอาศัยผู้นั้นเอง หรือบริวารของเขา หรือบุคคลซึ่งเขาได้ต้อนรับ (มาตรา 675)

2.3 ทรัพย์สินซึ่งมิได้นำฝากบอกราคาชัดแจ้งนั้น เมื่อพบเห็นว่าสูญหายหรือบุบสลายขึ้น คนเดินทาง หรือแขกอาศัยต้องแจ้งความนั้นต่อผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้นทันที มิฉะนั้นผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมจะพ้นจากความรับผิดชอบตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา 674 และ 675 (มาตรา 676)

2.4 ถ้ามีค่าแจ้งความปิดไว้ในโรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่อื่นทำนองเช่นว่านี้เป็นข้อความยกเว้นหรือ จำกัดความรับผิดของผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมให้ความนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่คนเดินทางหรือแขกอาศัยจะได้ตกลงด้วยชัดแจ้งในการยกเว้น หรือจำกัดความรับผิดดังกล่าว (มาตรา 677)

2.5 ในข้อความรับผิดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อทรัพย์สินของคนเดินทางหรือของแขกอาศัยสูญหายหรือบุบสลายนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลา 6 เดือนนับแต่วันที่คนเดินทางหรือแขกอาศัยออกไปจากสถานที่นั้น (มาตรา 678)

2.6 ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมสามารถยึดหน่วงเครื่องเดินทางหรือทรัพย์สินอย่างอื่นของคนเดินทางหรือแขกอาศัยไว้ในโรงแรม โฮเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้นได้จนกว่าจะได้รับใช้เงินบรรดาที่ค้างชำระ เพื่อการพักอาศัยและการอื่น ๆ รวมทั้งการชดใช้เงินทั้งหลายที่ได้ออกแทนไปด้วย ทั้งนี้ เจ้าสำนักจะเอาทรัพย์สินที่ได้ยึดหน่วงไว้เช่นว่านั้นออกขายทอดตลาดแล้วหักเอาเงินใช้จำนวนที่ค้างชำระรวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดนั้นจากเงินที่ขายทรัพย์สินนั้น แต่จะใช้สิทธิดังกล่าวได้เมื่อทรัพย์สินนั้นตกอยู่แก่ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมเป็นเวลานานถึง 6 สัปดาห์ยังมีได้รับชำระหนี้สิน และอย่างน้อย 1 เดือนก่อนวันขายทอดตลาด ได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่นฉบับใดฉบับหนึ่งแจ้งความจำนงที่จะขายทรัพย์สินบอกลักษณะแห่งทรัพย์สินที่จะขายโดยย่อกับชื่อเจ้าของ (ถ้ารู้) เมื่อขายทอดตลาดหักใช้หนี้ดังกล่าวแล้ว มีเงินเหลืออยู่อีกเท่าใดต้องคืนให้แก่เจ้าของ หรือฝากไว้ ณ สำนักงานฝากทรัพย์สินตามบทบัญญัติในมาตรา 331 และ 333 (มาตรา 679)

3. สิทธิในการอุทธรณ์

การประกอบธุรกิจโรงแรมมีสิทธิขออุทธรณ์ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งนายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต หรือผู้จัดการซึ่งนายทะเบียนไม่ออกใบรับแจ้งเป็นผู้จัดการ รวมถึงกรณีนายทะเบียนไม่อนุญาตให้โอนใบอนุญาตไม่อนุญาตให้เลิกกิจการหรือให้เลิกกิจการ หรือผู้ประกอบการโรงแรมถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือผู้จัดการมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือรับทราบคำสั่งของนายทะเบียน ในระหว่างที่มีการอุทธรณ์ดังกล่าวให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม ผู้จัดการ หรือผู้ขอรับโอนใบอนุญาตตามมาตรา 25 แล้วแต่กรณี ดำเนินกิจการต่อไปได้ เว้นแต่การอุทธรณ์ตามคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับแจ้งเป็นผู้จัดการเพราะมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16(5) หรือ (6) หรือมาตรา 33(5) หรือ (6) หรือมี พฤติการณ์ตามมาตรา 41(3) ไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งของนายทะเบียน

5. การส่งเสริมสถานที่พักอื่นที่ไม่เป็นโรงแรม (โฮมสเตย์)

ภาครัฐได้มีการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นการต่อยอด การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยจะเน้นการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วมกับศิลปวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสัมผัส สื่อสารกับชุมชนและวิถีชีวิตที่มีอัตลักษณ์เฉพาะพื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1. ความหมายของโฮมสเตย์ไทย “โฮมสเตย์ไทย”** หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่นักท่องเที่ยวจะต้องพักรวมกับเจ้าของบ้านชายคาเดียวกัน โดยมีห้องพักหรือพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านเหลือ สามารถนำมาดัดแปลงให้นักท่องเที่ยวพักได้ชั่วคราว ซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 4 ห้อง มีผู้พักรวมกันไม่เกิน 20 คน โดยมีค่าตอบแทน และจัดบริการ สิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร อันมีลักษณะเป็นการ ประกอบกิจการเพื่อหารายได้เสริม
- 2. สถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม** กฎกระทรวง กำหนดประเภท และหลักเกณฑ์ การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. 2551 กำหนดว่า โฮมสเตย์ถือว่าเป็นสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม จึงไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม แต่เป็นสถานที่พักอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

3. มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย

กรมการท่องเที่ยวได้กำหนด “มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย” หมายถึง โฮมสเตย์
ที่จัดบริการอยู่ในระดับมาตรฐาน 10 ด้าน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ด้านที่พัก ลักษณะบ้านพักที่เป็นสัดส่วน ที่พักที่นอน
สะอาด และสบาย มีห้องอาบน้ำ และห้องส้วมที่สะอาดมิดชิด มีมุมพักผ่อน
ภายในบ้านหรือในชุมชน

มาตรฐานที่ 2 ด้านอาหาร ชนิดของอาหาร และวัตถุดิบที่ใช้
ประกอบอาหาร มีน้ำดื่มที่สะอาด ภาชนะที่บรรจุอาหารที่สะอาด
ห้องครัว และอุปกรณ์ที่ใช้ในครัวที่ถูกต้องลักษณะ

มาตรฐานที่ 3 ด้านความปลอดภัย มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับ
การปฐมพยาบาลเบื้องต้น มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัย

มาตรฐานที่ 4 ด้านอัธยาศัยไมตรีของเจ้าบ้านและสมาชิก การต้อนรับ
และการสร้างความคุ้นเคย การสร้างกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ในวิถีของ
ชุมชน

มาตรฐานที่ 5 ด้านรายการนำเที่ยว มีรายการนำเที่ยวที่ชัดเจนซึ่งต้องผ่าน
การยอมรับจากชุมชน ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยว เจ้าของบ้านเป็น
มัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยว

มาตรฐานที่ 6 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งท่องเที่ยว
ภายในชุมชน หรือบริเวณใกล้เคียง มีการดูแลแหล่งท่องเที่ยว มีแผนงาน
หรือมาตรการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อลดผลกระทบจากการ
ท่องเที่ยว และลดสภาวะโลกร้อน มีกิจกรรมในการลดผลกระทบจาก
การท่องเที่ยว เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ
ลดสภาวะโลกร้อน

มาตรฐานที่ 7 ด้านวัฒนธรรม การดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมประเพณี
ท้องถิ่น การรักษาวิถีชุมชน คงไว้เป็นกิจวัตรปกติ

มาตรฐานที่ 8 ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน
ผลิตภัณฑ์จากชุมชนเพื่อเป็นของที่ระลึก ของฝาก หรือจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว มีผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าและมูลค่าที่เป็นเอกลักษณ์
ของชุมชน

มาตรฐานที่ 9 ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ มีการรวมกลุ่ม
ของชาวบ้าน มีคณะกรรมการบริหารกลุ่มโฮมสเตย์ กฎ กติกา การทำงาน
ของคณะกรรมการ มีการกระจายและผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม
ระบบการจองล่วงหน้า ลงทะเบียน และชำระเงินล่วงหน้า รายละเอียด
ค่าธรรมเนียมและบริการต่าง ๆ ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

มาตรฐานที่ 10 ด้านการประชาสัมพันธ์ มีเอกสาร สิ่งพิมพ์ ประชาสัมพันธ์
การท่องเที่ยวของชุมชน มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

วิธีการและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทยให้เป็นไปตามหลักการ
และวิธีการประเมินตามที่กำหนดในประกาศกรมการท่องเที่ยว ว่าด้วยการประเมิน
มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โฮมสเตย์ไทยที่ได้รับมาตรฐานจะถูกประเมิน เมื่อครบอายุ
การรับรองมาตรฐาน 3 ปี และยื่นขอรับรองมาตรฐานใหม่ หากมีระดับคะแนนต่ำกว่า
เกณฑ์มาตรฐานจะถูกถอดถอนการรับรองมาตรฐาน พร้อมทั้งต้องส่งคืนเครื่องหมาย
รับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย และหนังสือรับรองต่อกรมการท่องเที่ยว โฮมสเตย์ไทย
ที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐาน จะได้รับเครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย
พร้อมหนังสือรับรองซึ่งแสดงความเป็นมาตรฐาน

6. การคุ้มครองแรงงาน

ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม และโฮมสเตย์ ที่มีจ้างแรงงานจะต้องปฏิบัติตามหลักการคุ้มครองแรงงานซึ่งถูกบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ทั้งนี้ หลักการสำคัญในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ได้แก่ การกำหนดเวลาทำงาน เวลาพัก วันหยุด วันลา การทำงานล่วงเวลา/วันหยุด ค่าตอบแทนการทำงาน ค่าชดเชยกรณีเลิกจ้าง การจัดทำข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน เป็นต้น โดยเฉพาะค่าจ้างต้องไม่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายด้วย ซึ่งค่าจ้างขั้นต่ำในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี และปทุมธานี กำหนดไว้วันละ 331 บาท (ปี 2563)

ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานในธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ มีดังนี้

(1) เวลาทำงานปกติ

- เวลาทำงานวันหนึ่งต้องไม่เกิน 8 ชั่วโมง และเมื่อรวมเวลาทำงานแล้วสัปดาห์หนึ่งต้องไม่เกิน 48 ชั่วโมง

(2) เวลาพัก

- ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักระหว่างการทำงาน วันหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง หลังจากที่ลูกจ้างทำงานมาแล้วไม่เกิน 5 ชั่วโมงติดต่อกัน ในกรณีที่มีการทำงาน ล่วงเวลาต่อจากเวลาทำงาน ปกติไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมง นายจ้างต้องจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่า 20 นาที ก่อนที่ลูกจ้าง เริ่มทำงานล่วงเวลา นายจ้าง อาจไม่จัดเวลาพักให้ลูกจ้างได้ หากงานที่ลูกจ้างทำมีลักษณะหรือ สภาพของงาน ที่ต้องทำติดต่อกันไป โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้าง หรือเป็นงานฉุกเฉิน (มาตรา 27 พรบ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541)

(3) วันหยุด

- วันหยุดประจำสัปดาห์ ไม่น้อยกว่า 1 วัน/สัปดาห์ โดยให้มีระยะห่างกันไม่เกิน 6 วัน สำหรับงานโรงแรม งานขนส่ง งานในป่า งานในที่ทุรกันดารหรืองานอื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง อาจตกลงกันสะสมและเลื่อนวันหยุดประจำสัปดาห์ ไปหยุดเมื่อใดก็ได้ภายในระยะเวลา 4 สัปดาห์ ติดต่อกัน
- วันหยุดตามประเพณี ไม่น้อยกว่า 13 วัน/ปี โดยรวมวันแรงงานแห่งชาติ โดยพิจารณา จากวันหยุดราชการประจำปี วันหยุดทางศาสนา หรือ ขนบธรรมเนียมประเพณี แห่งท้องถิ่น ถ้าวันหยุดตามประเพณีตรงกับวันหยุดประจำสัปดาห์ให้หยุด ชดเชยวันหยุดตามประเพณีในวันทำงานถัดไป สำหรับงานในกิจการโรงแรม สถาน มหรสพ ร้านอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม ฯลฯ อาจตกลงกันหยุดวันอื่นชดเชย ตามประเพณี หรือจ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้ก็ได้
- วันหยุดพักผ่อนประจำปี ไม่น้อยกว่า 6 วันทำงานต่อปี สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงาน ติดต่อกันมาครบ 1 ปี อาจตกลงกันล่วงหน้าสะสมและเลื่อนวันหยุดพักผ่อนประจำปี ไปรวมหยุดในปีต่อ ๆ ไปได้

(4) การทำงานล่วงเวลา การทำงานในวันหยุด

- นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำได้โดยได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อนเป็นคราว ๆ ไป นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานล่วงเวลา และทำงานในวันหยุดได้เท่าที่จำเป็น ถ้าลักษณะหรือสภาพของงานต้องทำติดต่อกันไป ถ้าหยุดจะเสียหายแก่งาน หรือเป็นงานฉุกเฉิน สำหรับกิจการโรงแรม สถานมหรสพ งานขนส่ง ร้านขายอาหาร ร้านขายเครื่องดื่ม สโมสร สมาคม และสถานพยาบาล นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในวันหยุดได้ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากลูกจ้างก่อน ทั้งนี้ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา การทำงานในวันหยุด และการทำงานล่วงเวลาในวันหยุด รวมแล้วต้องไม่เกิน 36 ชม./สัปดาห์

(5) วันลา

- วันลาป่วย ลูกจ้างลาป่วยได้เท่าที่ป่วยจริง การลาป่วยตั้งแต่ 3 วันทำงานขึ้นไป นายจ้างอาจให้ลูกจ้างแสดงใบรับรองของแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งหรือของสถานพยาบาลของทางราชการได้ หากลูกจ้างไม่อาจแสดงได้ให้ลูกจ้างชี้แจงให้นายจ้างทราบวันที่ลูกจ้างไม่อาจทำงานได้เนื่องจากประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยซึ่งเกิดจากการทำงาน หรือวันลาเพื่อคลอดบุตรไม่ถึงเป็นวันลาป่วย
- วันลากิจ ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็นได้ปีละไม่น้อยกว่า 3 วันทำงาน
- วันลาทำหมัน ลูกจ้างลาเพื่อทำหมันและเนื่องจากการทำหมันได้ตามระยะเวลาที่แพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งกำหนดและออกใบรับรอง
- วันลารับราชการทหาร ลูกจ้างลาเพื่อรับราชการทหารในการเรียกพล เพื่อตรวจสอบ ฝึกวิชาทหาร หรือทดลองความพร้อมพร้อมตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารได้
- วันลาคลอดบุตร ลูกจ้างหญิงมีครรภ์ลาเพื่อคลอดบุตรได้ครรภ์หนึ่งไม่เกิน 98 วัน ให้ความหมายรวมถึงวันลาเพื่อตรวจครรภ์ก่อนคลอดบุตรด้วย
- วันลาฝึกอบรม ลูกจ้างมีสิทธิลาเพื่อการฝึกอบรมหรือพัฒนาความรู้ความสามารถ เพื่อประโยชน์ต่อการแรงงานและสวัสดิการสังคมหรือการเพิ่มทักษะความชำนาญ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของลูกจ้างตามโครงการหรือหลักสูตร ซึ่งมีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมและชัดเจน และเพื่อการสอบวัดผลทางการศึกษาที่ทางราชการจัดหรืออนุญาตให้จัดขึ้น ลูกจ้างต้องแจ้งเหตุในการลาโดยชัดแจ้ง พร้อมทั้งแสดงหลักฐานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ให้นายจ้างทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันลา นายจ้างอาจไม่อนุญาตให้ลา หากในปีที่ลา ลูกจ้างเคยได้รับอนุญาตให้ลามาแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน หรือ 3 ครั้ง หรือแสดงได้ว่าการลาของลูกจ้างอาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือกระทบต่อการประกอบธุรกิจของนายจ้าง

(6) ค่าตอบแทนในการทำงาน

- ค่าจ้าง จ่ายเป็นเงินเท่านั้น จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ถ้ากำหนดเวลาทำงานปกติเกิน 8 ชม./วัน ให้จ่ายค่าตอบแทนแก่ลูกจ้าง ซึ่งไม่ได้รับค่าจ้างเป็นรายเดือนสำหรับการทำงานที่เกิน 8 ชม.ขึ้นไป ไม่น้อยกว่า 1.5 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงหรือต่อหน่วยในวันทำงาน และในอัตราไม่น้อยกว่า 3 เท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงหรือต่อหน่วยในวันหยุด
- ค่าจ้างในวันหยุด จ่ายค่าจ้างสำหรับวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี และวันหยุดพักผ่อนประจำปี ยกเว้นลูกจ้างรายวัน รายชั่วโมงหรือตามผลงาน ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์
- ค่าจ้างในวันลา จ่ายค่าจ้างในวันลาป่วยไม่เกิน 30 วันทำงาน/ปี จ่ายค่าจ้างในวันลาเพื่อทำหมัน จ่ายค่าจ้างในวันลาเพื่อรับราชการทหารไม่เกิน 60 วัน/ปี จ่ายค่าจ้างในวันลาเพื่อคลอดบุตรไม่เกิน 45 วัน/ครรภ์ จ่ายค่าจ้างในวันลากิจไม่เกิน 3 วัน/ปี

(7) ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด

- ถ้าทำงานเกินเวลาทำงานปกติของวันทำงาน นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงาน ถ้าทำงานในวันหยุดเกินเวลาทำงานปกติของวันทำงาน นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลาในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างในอัตราสามเท่าของอัตราค่าจ้างต่อชั่วโมงในวันทำงาน ส่วนการทำงานในวันหยุดในเวลาทำงานปกติ นายจ้างต้องจ่ายค่าทำงานในวันหยุดให้แก่ลูกจ้างที่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าของค่าจ้าง ในวันทำงานตามชั่วโมงที่ทำงานในวันหยุดและสำหรับลูกจ้างที่ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดต้องจ่ายไม่น้อยกว่า 2 เท่า ของค่าจ้างในวันทำงานตามชั่วโมงที่ทำงาน

(8) ค่าชดเชย

ลูกจ้างมีสิทธิได้รับค่าชดเชย หากนายจ้างเลิกจ้างโดยลูกจ้างไม่มีความผิด ดังนี้

- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 120 วัน แต่ไม่ครบ 1 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 30 วัน
- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 1 ปี แต่ไม่ครบ 3 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 90 วัน
- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 3 ปีแต่ไม่ครบ 6 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 180 วัน
- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 6 ปี แต่ไม่ครบ 10 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับอัตราค่าจ้างสุดท้าย 240 วัน
- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 10 ปี แต่ไม่ครบ 20 ปี มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 300 วัน
- ลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกัน 20 ปีขึ้นไป มีสิทธิได้รับค่าชดเชยเท่ากับค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน

(9) นายจ้างไม่ต้องจ่ายค่าชดเชย

ลูกจ้างไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

- 1) ลูกจ้างลาออกเอง
- 2) ทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง
- 3) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย
- 4) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง
- 5) ผ่าฝืนข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงาน หรือระเบียบ หรือคำสั่งของนายจ้าง อันชอบด้วยกฎหมายและเป็นธรรม และนายจ้างได้ตักเตือนเป็นหนังสือแล้ว เว้นแต่กรณีที่ร้ายแรง นายจ้างไม่จำเป็นต้องตักเตือน ซึ่งหนังสือเตือนนั้นให้มีผลบังคับได้ไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ลูกจ้างได้กระทำความผิด
- 6) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 3 วันทำงานติดต่อกัน ไม่ว่าจะมียวันหยุดคั่นหรือไม่ก็ตาม โดยไม่มีเหตุอันสมควร
- 7) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- 8) กรณีการจ้างที่มีกำหนดระยะเวลาการจ้างไว้แน่นอน และนายจ้างเลิกจ้างตามกำหนดระยะเวลานั้น ได้แก่งาน ดังนี้
 - การจ้างงานในโครงการ เฉพาะที่มีใช้งานปกติของธุรกิจหรือ การค้าของนายจ้างซึ่งต้องมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดของงานที่แน่นอน
 - งานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว ที่มีกำหนดงานสิ้นสุดหรือความสำเร็จของงาน
 - งานที่เป็นไปตามฤดูกาล และได้จ้างในช่วงเวลาของฤดูกาลนั้นซึ่งจะต้องแล้วเสร็จภายในเวลาไม่เกิน 2 ปี โดยนายจ้างได้ทำสัญญาเป็นหนังสือไว้ตั้งแต่เมื่อเริ่มจ้าง

(10) การใช้แรงงานหญิง

- ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานที่อาจเป็นอันตรายตามที่กฎหมายกำหนด
- ในกรณีที่ให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงทำงานในระหว่างเวลา 24.00 น. ถึงเวลา 06.00 น. และพนักงานตรวจแรงงานเห็นว่างานนั้นอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยของหญิงนั้น ให้พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งให้นายจ้างเปลี่ยนเวลาทำงาน หรือลดชั่วโมงทำงาน ได้ตามที่เห็นสมควร และให้นายจ้างปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว
- ห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ทำงานในระหว่างเวลา 22.00 น. ถึงเวลา 06.00 น. ทำงานล่วงเวลา ทำงานในวันหยุด หรือทำงานที่อาจเป็นอันตรายตามที่กฎหมายกำหนด
- ลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์มีสิทธิลาเพื่อการคลอดบุตร ครรภ์หนึ่งไม่เกิน 98 วัน โดยนับรวมวันหยุดที่มีระหว่างวันลาด้วย โดยให้นายจ้างจ่ายค่าจ้างไม่เกิน 45 วัน
- ห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์
- ห้ามมิให้นายจ้างหรือผู้ซึ่งเป็นหัวหน้างาน ผู้ควบคุมงาน หรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกินทางเพศต่อลูกจ้าง ซึ่งเป็นหญิงหรือเด็ก

(11) การใช้แรงงานเด็ก

- ห้ามมิให้นายจ้างจ้างเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปีเป็นลูกจ้าง ห้ามให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานในระหว่างเวลา 22.00 น. ถึงเวลา 06.00 น. เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือเป็นผู้แสดงภาพยนตร์ ละครหรือการแสดงอย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน แต่นายจ้างต้องจัดให้เด็กนั้นได้พักผ่อนตามสมควร และห้ามมิให้นายจ้างให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ทำงานล่วงเวลาหรือทำงานในวันหยุด (มาตรา 44-51 พรบ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541)

(12) การควบคุม

- นายจ้างซึ่งมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานเป็นภาษาไทย และข้อบังคับนั้นอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ วันทำงาน เวลาทำงานปกติ และเวลาพัก วันหยุดและหลักเกณฑ์การหยุด หลักเกณฑ์การทำงานล่วงเวลา และการทำงานในวันหยุด วันและสถานที่จ่ายค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด และค่าล่วงเวลาในวันหยุด วันลา และหลักเกณฑ์การลา วินัย และโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการเลิกจ้าง ค่าชดเชย และค่าชดเชยพิเศษ
- ให้นายจ้างประกาศใช้ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานภายใน 15 วันนับแต่วันที่นายจ้างมีลูกจ้างรวมกันตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป และให้นายจ้างจัดเก็บสำเนาข้อบังคับนั้นไว้ ณ สถานที่ประกอบกิจการ หรือสำนักงานของนายจ้างตลอดเวลา และให้ส่งสำเนาข้อบังคับให้แก่อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายใน 7 วัน นับแต่วันประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว (มาตรา 108 พรบ. คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541)

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม และโฮมสเตย์ ที่มีพนักงานตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป จะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่ทำงานให้กับนายจ้างโดยได้รับค่าจ้าง และมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 โดยจะต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคมอัตราร้อยละ 5 ของค่าจ้าง/เงินเดือน โดยผู้ประกันตนจะได้รับสิทธิประโยชน์ใน 7 กรณี ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน ทั้งนี้เจ้าของกิจการมีหน้าที่ยื่นแบบรายการขึ้นทะเบียนนายจ้าง และแบบรายการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานประกันสังคม และร่วมจ่ายสมทบในอัตราเดียวกันกับลูกจ้าง คือ ร้อยละ 5 และรัฐบาลจะร่วมจ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 2.75

นอกจากนี้ ในกรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน นายจ้างที่เป็นผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ ยังต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ค่าขาดรายได้ และเงินทดแทนในกรณีสูญเสียอวัยวะ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตแก่ลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือครอบครัวลูกจ้างตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ด้วย

สำหรับผู้ประกอบการโรงแรม และโฮมสเตย์ รายใดที่มีการว่าจ้างแรงงานต่างด้าว ต้องว่าจ้างเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่มีใบอนุญาตทำงานเท่านั้น นอกจากนี้ผู้ว่าจ้างมีหน้าที่รายงานชื่อ สัญชาติ และลักษณะงานที่ให้คนต่างด้าวทำแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางาน และการทำงานของแรงงานต่างด้าวจะต้องตรงกับที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

แรงงานต่างด้าวที่นายจ้างจะรับเข้าทำงานได้จะต้องไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ทั้งต้องไม่เจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรง ได้แก่ โรคเรื้อน วัณโรคในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการอันเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคติดยาเสพติดให้โทษ โรคพิษสุราเรื้อรัง และโรคซิฟิลิสในระยะที่ 3 รวมทั้งต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว ภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนที่จะได้รับใบอนุญาตให้ทำงานด้วย

7. การชำระภาษี

ผู้ประกอบการโรงแรม และโฮมสเตย์ ทุกรายจะต้องเข้าสู่ระบบการชำระภาษีเงินได้ และหากผู้ประกอบการรายใดมีรายได้ต่อปีเกิน 1.8 ล้านบาท จะต้องขึ้นทะเบียนเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม นอกจากนี้ ผู้ประกอบการอาจจะต้องชำระภาษีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หากผู้ประกอบการจัดตั้งสถานประกอบการในที่ดินหรืออาคารก็จะต้องเสียภาษีที่ดินและโรงเรือน และหากมีการติดตั้งป้ายโฆษณา ก็จะต้องชำระภาษีป้ายอีกด้วย ซึ่งรายละเอียดการคำนวณภาษี แต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1) ภาษีเงินได้

กรณีบุคคลธรรมดา

ผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ หากรายได้สุทธิหลังการหักลดหย่อนแล้วไม่เกิน 150,000 บาทต่อปี จะไม่ต้องเสียภาษี แต่หากรายได้สุทธิสูงกว่า 150,000 บาท จะต้องเสียภาษีตามอัตรากำไรเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาจะต้องยื่นเสียภาษีปีละ 2 ครั้ง ครั้งแรกเป็นการยื่นแบบ ภ.ง.ด.94 ในเดือนกันยายน เพื่อรายงานเงินได้ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมิถุนายน และครั้งที่สองเป็นการยื่นแบบ ภ.ง.ด.90 ในเดือนมีนาคมของปีถัดไปเพื่อรายงานเงินได้ตั้งแต่มกราคมถึงธันวาคม ผู้ประกอบการสามารถนำค่าใช้จ่ายโดยผู้ประกอบการสามารถหักค่าใช้จ่ายแบบเหมาได้ที่ร้อยละ 60 และสามารถลดหย่อนผู้มีเงินได้สูงสุด 60,000 บาท นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีมาตรการลดหย่อนสำหรับผู้ประกอบการที่นำระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ โดยสามารถนำค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเดบิตผ่านเครื่อง EDC มาหักรายจ่ายได้ถึง 2 เท่า

ตารางที่ 3 อัตรากำไรเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิ (บาท)	ช่วงเงินได้สุทธิของแต่ละชั้น	อัตรากำไรเงินได้บุคคลธรรมดา (ร้อยละ)
1 - 150,000	150,000	ได้รับยกเว้น
150,001 - 300,000	150,000	5
300,001 - 500,000	200,000	10
500,001 - 750,000	250,000	15
750,001 - 1,000,000	250,000	20
1,000,001 - 2,000,000	1,000,000	25
2,000,001 - 5,000,000	3,000,000	30
5,000,001 บาทขึ้นไป	-	35

ที่มา : กรมสรรพากร บัญชีอัตรากำไร สืบค้นได้ที่ https://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/borkor/tax121260.pdf

หมายเหตุ : เงินได้สุทธิเฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 150,000 บาท ยังคงได้รับยกเว้นตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 470) พ.ศ.2551

กรณีนิติบุคคล

ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลจะต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 66 ของประมวลรัษฎากรทั้งนี้ผู้ประกอบการจะต้องยื่นภาษี 2 ครั้ง ได้แก่ ภาษีเงินได้ครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ยื่นตามแบบ ภ.ง.ด.51 และภาษีเงินได้สิ้นรอบระยะเวลาบัญชี ยื่นตามแบบ ภ.ง.ด.50 ภาษีของนิติบุคคลจะต่างจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยจะคำนวณจากกำไรสุทธิ อย่างไรก็ตามหากธุรกิจ SME หากดำเนินธุรกิจแล้วขาดทุนหรือมีกำไรไม่เกิน 300,000 บาท ของรอบระยะเวลาบัญชี 1 ปี ไม่ต้องเสียภาษี แต่หากมีกำไรเกิน 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000,000 บาท จะต้องเสียภาษีร้อยละ 15 และ หากกำไรเกิน 3,000,000 บาทขึ้นไป จะต้องเสียภาษีร้อยละ 20 สรุปได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 อัตราภาษีกิจการ SMEs

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (ร้อยละ)
1-300,000	ได้รับยกเว้น
300,001 – 3,000,000	15
3,000,001 บาทขึ้นไป	20

ที่มา : กรมสรรพากร การยกเว้นและลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล สืบค้นได้ที่ https://www.rd.go.th/publish/fileadmin/user_upload/SMEs/infographic/Tax_Incentives_1.pdf

2) ภาษีมูลค่าเพิ่ม

เนื่องจากโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตามมาตรา 77/2 ของประมวลรัษฎากร หากโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ นั้นมีรายได้ เกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี ผู้ประกอบการจะต้องจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดทำ รายงานภาษีซื้อและรายงานภาษีขายทุกเดือน เพื่อยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่มตามแบบ ภ.พ.30 ต่อเจ้าหน้าที่ของกรมสรรพากรในเขตพื้นที่ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

3) ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

การเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างจะต้องปฏิบัติตามหลักกาที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 โดยเจ้าของกิจการโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ รายใดที่ตั้ง อยู่ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง อาทิ โรงเรือน ตึก หรืออาคาร ผู้ประกอบการรายนั้นจะต้องชำระภาษี ที่ดินและภาษีสิ่งปลูกสร้าง

อย่างไรก็ดี หากผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และโฮมสเตย์ ไม่ใช่เจ้าของพื้นที่หรือ สิ่งปลูกสร้าง แต่เป็นการเช่าจากเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ผู้ที่จะต้องเสียภาษีนั้นจะขึ้นอยู่กับ การตกลงในสัญญาเช่าว่าผู้ใดจะเป็นคนชำระภาษี ทั้งนี้ การเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เป็นการเสียภาษียearsปีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา 49 เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เป็นต้น

การเก็บภาษีจะคำนวณจากฐานภาษีหรือมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา 35 ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งราคาประเมินจะแตกต่างกันไปในแต่ละจังหวัด ขึ้นกับราคาประเมินทุนทรัพย์ ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวล กฎหมายที่ดินที่คณะกรรมการประจำจังหวัดกำหนด ส่วนอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จะขึ้นอยู่กับข้อบัญญัติของแต่ละท้องถิ่น แต่ต้องไม่เกินเพดานภาษีที่กำหนดไว้ในมาตรา 37

4) ภาษีป้าย

สำหรับร้านอาหารหรือภัตตาคารที่มีป้าย ผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 โดยป้ายที่ต้องเสียภาษี ได้แก่ ป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อหรือเครื่องหมายที่ใช้ในการประกอบการค้า เพื่อหารายได้หรือโฆษณาการค้า ตามมาตรา 6 ทั้งนี้ ผู้ประกอบการจะต้องเสียภาษีป้ายทุกปีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7

การยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) จะต้องยื่นภายในเดือนมีนาคม ของทุกปีตามมาตรา 12 และยื่นแบบ ภ.ป.1 ต่อหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่ป้ายนั้น ติดตั้งอยู่ โดยอัตราภาษีป้ายจะถูกกำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งอัตราภาษีจะขึ้นอยู่กับภาษาที่ใช้ในป้ายและขึ้นกับขนาดของพื้นที่ป้าย เช่น ตัวอักษรภาษาไทยล้วน อัตราภาษี 10 บาท / 500 ตร.ซม. ตัวอักษรภาษาไทยปนกับ อักษรต่างประเทศหรือการใช้รูปภาพในป้ายอัตราภาษี 100 บาท / 500 ตร.ซม.

สรุปหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการโรงแรม

ในการจัดตั้งธุรกิจโรงแรม ผู้ประกอบการจะต้องยื่นจดทะเบียนพาณิชย์ พระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. 2499 และถ้าก่อตั้งเป็นนิติบุคคลต้องปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ในเรื่องการจัดตั้ง และการดำเนินการของนิติบุคคล การขออนุญาตจัดตั้งโรงแรมต้อง มีการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 โดยมีการกำหนดพื้นที่ ห้องพัก พื้นที่ใช้สอย และพื้นที่บริการ รวมทั้งพื้นที่อำนวยความสะดวกและที่จอดรถ ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ผู้ยื่นขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมาย กำหนดด้วย ในการก่อสร้างโรงแรมต้องเลือกที่ตั้งโรงแรมในเขตที่สามารถจัดตั้ง โรงแรมได้ตาม พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562 มีการขออนุญาตการก่อสร้างตาม พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ ตามพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และดูแลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพระราชนิติ สั่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ในการบริหารจัดการ โรงแรมต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 รับผิดชอบต่อความเสียหาย ที่เกิดขึ้นต่อผู้เข้าพักตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อมีการจ้างแรงงาน ก็ต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 จัดให้ลูกจ้างได้เป็น ผู้ประกันตนตาม พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และเมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เนื่องจากการทำงาน ก็ต้องจ่ายเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 การชำระภาษีเมื่อมีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร เมื่อมีการขายบริการก็ต้องเสียภาษี มูลค่าเพิ่ม เมื่อมีการขายสินค้าบางประเภทก็ต้องภาษีธุรกิจเฉพาะ เสียภาษีบำรุง ท้องที่ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เสียภาษีป้าย ตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

บรรณานุกรม

กรมการท่องเที่ยว. มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย [ออนไลน์] : แหล่งข้อมูล <http://tts.dot.go.th/> [5 มิถุนายน 2564]

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ททท.มอบรางวัลมาตรฐานโรงแรม 3-5 ดาวฟิ้นฟูธุรกิจโรงแรมทั่วไทย[ออนไลน์] : แหล่งข้อมูล : <https://www.posttoday.com/social/general/633254> [5 มิถุนายน 2564]

การเงินการธนาคาร. มาตรการช่วยเหลือธุรกิจโรงแรม เปิดทางเลือกในการต่อลมหายใจธุรกิจ [ออนไลน์] : แหล่งข้อมูล : <https://moneyandbanking.co.th/article/news/kresearch-hotel-17022021> [5 มิถุนายน 2564]

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. บอร์ดบีโอไอชู 3 มาตรการพิเศษกระตุ้นการลงทุน ครอบคลุม นักลงทุนทุกกลุ่ม [ออนไลน์] : แหล่งข้อมูล https://www.boi.go.th/index.php?page=press_releases_detail&topic_id=124716&language=th

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) [ออนไลน์] : https://mots.go.th/more_news_new.php?cid=312 [5 มิถุนายน 2564]

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, <https://www.krisdika.go.th/law/?lawId=7> [5 มิถุนายน 2564]

พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541

พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533

พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2562

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลรัษฎากร

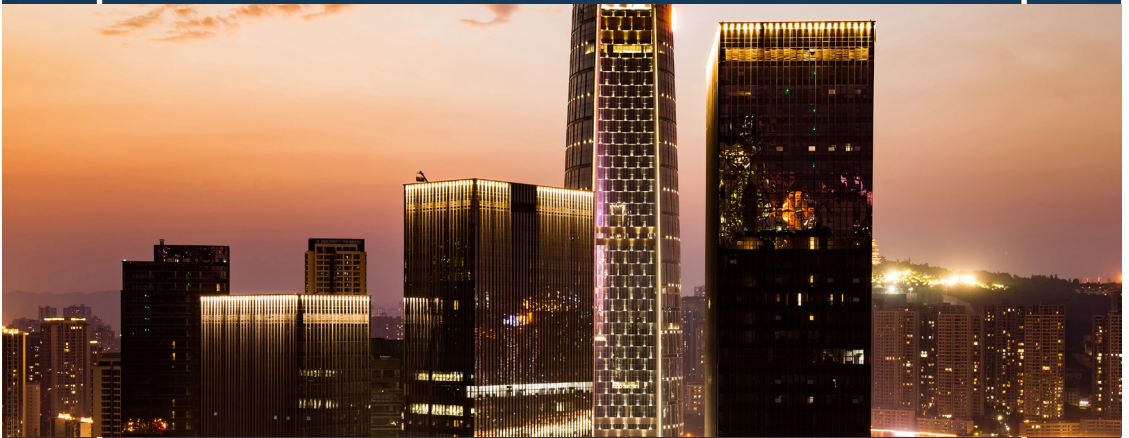
พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

คู่มือกฎหมายสำหรับผู้ประกอบการ SMEs
ในสาขาธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท ห้างซูด และโฮมสเตย์

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

